

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Članka vsak četrtik in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 6 K, pol leta 3 K in za četrt leta 1,50 K. Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Katoškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 12 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopis se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, sprejemna naročnina, inserate in reklamacije

VABILO

na

občni zbor Slovenske Kmetске Zveze,

ki se bode vršil

dne 4. februarja 1918 v dvorani
hotela „Beli vol“ v Celju.

Začetek ob 1/2 2. uri popoldan.

DNEVNI RED:

1. Poročilo o delovanju.
2. Naša politika.
3. Naše narodno gospodarstvo.
4. Slučajnosti.

ODBOR.

VABILO

k

glavni skupščini

Stajerskega pododborna Zdrúžne Zveze v Ljubljani,
katera se vrši

v ponedeljek, dne 4. februarja 1918, v dvorani hotela „Beli vol“ v Celju. — Začetek ob 10. uri popoldne.

Dnevni red:

1. Poročilo o delovanju pododborna.
2. Volitev pododborna.
3. Položaj naše zadrúžne organizacije in naloge bodočnosti, predava ravnatelj Zadrúžne Zveze č. g. Evg. Legat.
4. Blagovni promet v vojnem času in po vojni, poročila nadrevizor Vladimir Pušenjak.
5. Slučajnosti.

K polnoštevilni udeležbi vabi

predsednik:

Dr. Josip Hohnjec.

Opomba: Vsled sklepa glavne skupščine z dne 25. junija 1913 v Celju je dolžnost vsake zadrúge, da pošlje vsako leto k glavni skupščini pododborna vsaj jednega zastopnika.

LISTEK.

Vojni spomini

(Januš Gelec.)

(Dalje.)

Tudi ena vrsta žičnih ovir je bila nabita z električnim tokom, ki bi bil ubil s svojo silo vsakega sovražnika, ako bi se drznil dotakniti se s škarjami žice. Vendar ti naboji žičnih ovir se niso obnesli, ker jih je redno razdejala pred napadom pehote artilerija.

S temi zakopi ob rumunski meji je imel največje veselje naš oberst. Prav vsak dan jih je obiskoval na veliko nevoljo moštva. Na teh posetih sem ga vsikdar spremljal jaz. Stari je korecal s preko ram oprtano karabino molče pred menoj, jaz pa prisiljeno za njim. Nisem si mogel razlagati, zakaj se pač obročuje gospod s puško, ko so vendar Rusi tako daleč proč. Tozadevna radovednost me je preveč v živo ugrizavala, lotil sem se vprašanja o cilju in namenu te karabine. Mož mi je razložil na dolgo, da je izboren strelec, ki išče samo ugodne prilike, da bi dokazal tudi enkrat mojim očem, kako se zadene sovražnika kar naravnost v čelo. Pri tej razpravi sem pač le neverjetno skomizgaval z ramami, kdo bi se pač drznil verjeti, da bi naš stari dobro zadel, ko je tako nazarensko grdo škilil. Na, pa saj je tudi prestal strelsko preizkušnjo salabolsko slabo. Jeden od Rusov, ki so čepeli v prvih poljskih stra-

Borba za mir.

Pogajanja v Brestu-Litovskem se nadaljujejo.

Pogajanja za poseben mir z Rusijo se v Brestu-Litovskem nadaljujejo. Poleg avstrijskih, nemških, bolgarskih, turških in ruskih zastopnikov se sedaj udeležujejo pogajanj tudi zastopniki ruske Ukrajine, a noben odposlanec ostalih četverosporazumovih držav. Zadnjič smo poročali v „Slov. Gospodarju“, da so ruski odposlanci zahtevali, naj se mirovna pogajanja premestijo v švedsko glavno mesto Štokholm. Ker pa so naši odposlanci odločno odklonili to zahtevo, so se konečno Rusi udali in so izjavili, da se hočejo še dalje udeleževati pogajanj v Brestu-Litovskem. Tako je v Rusiji zopet zmagala struja, ki hoče, če se ne da skleniti splošni sporazumni mir, da se sklene vsaj poseben mir med Rusijo in našimi državami. Naš zunanji minister grof Černin in zastopnik Rusije Trockij sta izjavila, da priznavata ukrajinske pooblaščenca kot prave zastopnike samostojne rusko-ukrajinske države.

V sredo, dne 9. januarja, so se mirovna pogajanja v Brestu-Litovskem zopet začela. Dne 10. jan. je predsednik ukrajinskih odposlancev označil mirovne pogoje ukrajinske Ludovlade. Mir se mora skleniti med vsemi državami, ki se vojskujejo med seboj. Mir mora zagotoviti tudi najmanjšemu narodu v vsaki državi popolno in neomejeno pravico do samoodločbe. Ruski komisar za zunanje zadeve, Trockij, je obrazložil v daljšem govoru, zakaj je Rusija predlagala kako drugo mesto za pogajanja. Nazadnje se je odločila zopet za Brest-Litovski, da se tako ne razbujajo započeta pogajanja za mir.

Turčija zahteva, kakor poroča list „Journal“, da naj ostanejo meje turške države take kot so bile pred vojsko. Poravnati se mora zasebna vojna škoda. Rusiji hoče dati Turčija pravico za prost prehod njenih ladij skozi morski ožini Bospor in Dardanele.

Med tem, ko se nadaljujejo pogajanja v Brestu-Litovskem, pa se oglašajo četverosporazumovni vodilni državniki drug za drugim in govorijo o njih vojnih ciljih. Poleg lorda Žorža in francoskega ministrskega predsednika sta se zadnji teden oglasila i predsednik ameriških Zedinjenih držav Wilson in angleški zunanji minister Balfour. Glavne točke Wilsonovega govora so: Mirovne pogodbe morajo biti jasne, tajne pogodbe se ne smejo več sklepati. Pomorski promet mora biti prost. Odstraniti se morajo vse trgovsko-gospodarske zapreke med narodi. Oborože-

vanje se mora omejiti. Vprašanje tujih naselbin se mora pravično rešiti; narodi v naselbinah morajo dobiti svoje pravice. Zasedene ruske pokrajine se morajo izprazniti. Izprazniti se mora tudi Belgija, Rumunija, Srbija in Črnagora ter vse francosko ozemlje, ki so si ga prilastili Nemci leta 1870-71 in v sedanji vojni. K Italiji se naj prideli ozemlje, ki ima italijansko prebivalstvo. Narodom Avstro-Ogrske se naj zagotovi in zavaruje prostor med svobodnimi narodi, zagotoviti se jim mora prilika za samoodločevanje o svoji usodi. Turčija naj sicer uživa svojo samostojnost, a narodom, ki trpijo pod turškim gospodstvom, se mora zagotoviti varnost življenja in dati prilika za samoupravo. Dardanele se morajo odpreti za prosti prevoz za ladje vseh narodov. Ustanoviti se mora neodvisna Poljska, h kateri morajo pripadati Poljaki vseh dežel. Ustanoviti se mora splošna zveza narodov, ki bo varovala pravice narodov in držav. Wilson je s povdarkom naglašal, da četverosporazum ne mara, da bi se oškodovala Nemčija, a zahteva, da Nemčija prizna načelo pravičnosti za vse narode. Narodom, velikim in malim, se mora zagotoviti pravica, da bodo živeli pod enakimi pogoji v svobodi in v varnosti. Če pa Nemčija noče takega pravičnega in sporazumnega miru, pa je Amerika pripravljena za brambo tega mirovnega načela žrtvovati življenje, čast in vse, kar poseduje.

Zelo odločno je govoril o mirovnih ciljih tudi angleški zunanji minister Balfour, ki je med drugim povdarjal tudi zahtevo, da se mora priznati vsem narodom Avstro-Ogrske, Nemčije, Bolgarije in Turčije pravica samostojnosti. Nemčiji je očital, da hoče iz svojih sebičnih težej potopiti ves svet v krvi.

Med Nemci sta nastali dve močni struji: ena je za sporazumni mir brez pridobitev, druga, katera ima tudi med zagrizenimi Nemci v Avstriji mnogo pristašev, pa je za zmagovalni mir, t. j. za mir, ki bi se naj dosegel z brezobzirnim nadaljevanjem vojne do končne zmage Nemčije nad vsemi njenimi sovražniki. Vsenemški vojni hujškači prireja o burna zborovanja proti miru in proti odstopu zasedenega ozemlja. Ti ljudje tudi jasno zahtevajo, da se slovanskim narodom ne sme dati pravica samoodločevanja, ampak bi morali še nadalje ostati tlačani Nemcev in Madžarov.

Tudi pri nas v Avstriji se je pričela vsenemška hujškarija proti nameravanemu miru. V Graecu so prijatelji mirovnega gibanja razbili tak shod, v Mariboru pa so zadnje soboto vsenemški vojni hujškači sicer zborovali, a so našli za nadaljevanje vojne le malo pritrjevanja.

grabi, kakor bi se hotel pognati prek v skoku. Vendar njegov vranec se je puntal, stopical nemirno ob grabi dol ter gor, preskočiti pa se je le ustavljal. Stari se ni vidno jezil nad živalsko trmo, ampak ji potrpežljivo prigovarjal, naj vendar le pokaže svojo neskočno spretnost. Nič in zopet nič, konju je bil skok nekaj neznanega.

Kake četrt ure sem gledal in poslušal celo komedijo, potem sem pa dregnul svojega krampa z ostrogami v trebuh in hušknul tik mimo obersta preko grabe. Za menoj je posnel trenutno oberstov vranec moj preskočni zgleđ ter se pognal za menoj.

Ves polet se je doigraval preveč bliskoma za oberstove škiliave oči. Stari se ni utegnil pripraviti za na tako dolgi skok, se je zaguncal na živalskem hrbtu preveč na levo in razložil svoje dolge ude naravnost v grabo. Pri tem prizoru sem krohotalno škodoželjno-veselo; stari pa se je pobiraje iz grabe togotno obregnul:

„Jezik in smeh za zobmi!“

Ko je vjel poskočnega vranca za uzdo, je povabil še mene, naj razjezdim, da se bova nekaj pomenila kar stoje. Veste, da mi je stari krivično pohtaanil, da sem dregnul prav nalašč konja, samo da bi razbremenil njega kot obersta v grabo.

Vse moje potrkanje na lastno čast in poštenje, da sem nedolžen na tem odfrku raz konja, je bilo zastoni. Stari mi je tiščal pod nos, da sem pobalin, ki se drzne uganjati fantalinske burke s samim gospodom oberstom. Zaključek te dolgotrajne pridige je bila predstojniška groznja:

V Brestu-Litovskem se je položaj nenadoma spremenil in obrnil na slabo. Ruski zastopnik Trockij je v seji mirovnih pogajalcev dne 11. t. m. izjavil, da je Rusija pripravljena izprazniti razen Perzije vse zasedene avstro-ogrške in turške pokrajine, če tudi Nemčija in njene zaveznice izpraznijo pokrajine, ki so jih v vojski zasedle. Trockij zahteva, da se mora narodom v zasedenih pokrajinah dati pravica, da z neovirano svobodnim ljudskim glasovanjem določijo, h kateri državi hočejo pripadati. Zastopnik Nemčije državni tajnik pl. Kühlman je izjavil, da ljudskega glasovanja ni treba, ker so si pokrajine Poljska, Litevska in Kuronska že izvolile svoja ustavna zastopstva, ki so se že ali pa se še bodo odločila kam hočejo spadati. V seji dne 12. januarja so ruski zastopniki svoje predloge glede na samoodločitev narodov v sedaj od Nemčije in Avstrije zasedenih ruskih pokrajinah, glede na ljudsko glasovanje in druga vprašanja predložili spisane. Zastopnik nemškega armadnega vodstva general Hoffmann je odločno povdaril, da Nemčija ne mara izprazniti zasedenega ozemlja in tudi ne bo dovolila ljudskega glasovanja v zasedenih pokrajinah kakor si ga želi Rusija. Kuronsko in litevsko ljudstvo, prebivalstvo mesta Rige in otokov Oesel, Dagö in Moon se je baje že izjavilo za ločitev od Rusije.

Med tem se vršijo v Berlinu posvetovanja pri nemškem cesarju. Teh posvetovanj se udeležujejo generala Hindenburg in Ludendorff, prestolonaslednik, kancelar grof Hertling in drugi odlični nemški državniki. Cesar sprejema zastopnike nemških strank. Vsenemci in druge stranke, ki so proti sporazumnemu miru in za osvajanje tuje zemlje, skušajo pridobiti upliv pri cesarju. Sploh pridobiva v Nemčiji struja, ki je za aneksije (pridobitve ozemlja) in torej tudi za nadaljevanje vojske, vsak dan več tal.

Posebni mir z Rusijo je torej v veliki nevarnosti.

Pritožbe savinjskega kmeta.

(Dopis iz vranskega okraja.)

Že 50 let kmetujem, pa od leta 1859 nisem pridelal tako malo žita kot letos. Pa kaj, takrat se ga je lahko kupilo. Dva moja soseda sta leto za letom vozila z vozom (ker še ni bilo železnice) na Hrvaško v Sisek po žito. Kam pa naj sedaj gremo ponj?!

Savinjska dolina še v dobrih letinah razven krompirja ni pridelala za-se dovolj žita, veliko manj se pa sedaj, ko imamo veliko njiv zasajenih s hmeljem; posebno graščaki in veleposestniki so opustili pridelovanje žita. Ravno tako so opustili tukajšnji graščaki že nekaj let pred vojno svinjerejo ter so rajše moko in špeh kupovali, češ, da se svinjereja ne izplača, kar je tudi istina. To-tudi kmetje dobro vemo, ali kaj, ko si ne moremo pomagati.

Graščaku se pri dohodninskem davku pri hmelju za pridelovalne stroške odbije pri 1 kg 1 K 40 v. kmetu pa samo 1 K. Ali je to pravično? Vlado možje nas vedno učijo, kako moramo delati in kako varčevati, kakor da bi kmet bil otrok. Ti gospodje so po naših mislih sami potrebni počuka.

Bogataši si ne odrečejo nobene ugodnosti. Ali bi ne bilo pametno in potrebno, tistih 5000 vagonov ječmena, ki je namenjen za pivo, porabiti raje za

„Le pazite! Ta moj smuk v grabo se še bo mlačeval nad Vami!“

Ni bil strelec stari in ne jezdec, a prerok je pač bil, ker se je njegovo v prihodnost segajoče žuganje udeležilo na meni še istega dopoldne.

Nazaj grede iz postojank, sva jezdila po ravnem korakoma eden za drugim. Potegnili je močen zimski piš; gosta megla se je razblinila in naju je pozdravil kot ribje oko jasen zimski dan. Ta najino šetanje na konjih po bukovinski ravnini je zasledilo rusko oko. Zažvižgalo je po zraku; prvi šrapnel je počil daleč za nama. Stari se je prestrašeno stresel na konju ter viknil:

„Narazen! V galop!“

Sva se zapodila vsak v svojo stran, da odneseva celo kožo. Rus pa ni odnehal. Jeden šrapnel za drugim je frčal pa ne za oberstom, ampak na levo za menoj. Razpočilo se je pred menoj; konj je kleknil na prvi nogi, omahnil na stran in me podsul pod se.

K sreči se je prekobilnil v smrtnem boju še na desno, da me vsaj zadušil ni. Pri zavesti sem ostal kljub silnemu padcu in pritisku od konja. Otiplal sem se od pet do glave, a krvi mi ni puščal ne rus in ne konj, ki je pobrcaval začet v vrat v zadnjih izdihljajih po snegu. Mene so bolela samo prsa vsled padca.

(Dalje prihodnjič.)

živež? Kajti letos bo med nami veliko ljudi trpelo glad, od žeje pa nihče ne bo umrl. Ravno tako nespamet je, ker se pusti vsako leto za človeško hrano potrebnega živeža pokuhati v žganje. Žganja bi se naj le toliko varilo, kolikor se ga potrebuje neobhodno.

Marsikaj bi še bilo ugovarjati, pa kaj, ko glas kmeta ne pride do ušes visokih gospodov, razen če bi kaj žaljivega pisal. Za take reči pa imajo visoki gospodje tanek posluh.

Nemški meščani in socialni demokratje pozivajo vlado proti kmetom.

Gospodarski svet mesta Gradec, v katerem sedijo sami nemški in socialdemokratski uradniki, trgovci in drugi meščani, je pred Božičem 1917 napravil naslednji sklep:

„Cesarska namestnija se poziva, da naj izvede rekviriranje žita na Štajerskem z vso, strogostjo.“

Proti temu sklepu, ki znači sovražno mišljenje nemških meščanov proti kmetu, so srednještajerski kmetje že na raznih zborovanjih odločno ugovarjali. Tudi slovenski kmetje protestirajo z vso odločnostjo proti temu vmešavanju nemških meščanov in socialnih demokratov v naše kmetijske zadeve. Iz sklepa graškega gospodarskega sveta je razvidno, da ljudje, ki sedijo v tem odboru, niti od blizu ne poznajo gospodarskih razmer našega kmetijskega prebivalstva. Težavne razmere na kmetih so jim popolnoma tuje, kajti sicer bi jim že moralo biti znano, da se že več mesecev s pomočjo vojaštva in pod nadzorstvom politične oblasti vrši stroga rekvizicija kmetijskih pridelkov. Gospodje v Gradcu tudi ne vedo, kaj so naši kmetje že vse oddali žita, živine, krompirja, sadja, repe, sena in slame. Ali se naj našega kmeta s prisilnimi rekvizicijami še bolj pritiska? Ali se naj naše marljivo kmetijsko prebivalstvo v zahvalo za njegove skoraj nadčloveške trude in napore popolnoma oropa njegovih pridelkov in ga izroči neizprosni gladi? Meščani bi radi, da bi bil kmet suženj na lastni grudi. Zakaj se ti gospodje ne obračajo do vlade, naj raje poskrbi, da bo prišlo več živil iz Ogrske in Rumunije, kakor to storijo druga mesta? Odkrita povedano: S takimi predlogi se še bo prepad med mestnim in kmetijskim prebivalstvom bolj poglobil.

V imenu slovenskoštajerskega kmetijskega ljudstva odločno ugovarjamo proti hujskajočemu nastopu graškega gospodarskega sveta.

Slovenski hlapec za Jugoslavijo.

Izpod hlapčeve roke smo dobili naslednji članek:

Odkod je politika, ne vem. Vsi občutimo grozote vojske, ki je brezdvomno sad slabe politike. In tudi jaz kot hlapec moram občutiti ta sad. Vsi stanovci se pritožujejo po svojih zastopnikih, da jim že gre na kožo. Kako pa je s posli? Ali smo menda izvzvek človeške družbe? Kako nam zdaj gre zaradi obleke, ne maram pisati, saj za nas ni drugega kot zapoved in postava. Za zdaj nam ostane samo vprašanje, kako dolgo bomo še shajali z obleko in z obuvanjem. Veliko bi imel o tem pisati, a se bojim, da bi dobil „Slov. Gospodar“ belo rožo-mogoto, kakor jo naziva Jugoslovan v 6. številki.

Kam gre naša pot v bodočnosti? Ker sem zaposlen v taki službi, da imam priliko vsak dan občevati z različnimi ljudmi, vam lahko to-le povem: Večina ljudi, revnejših slojev, posebno mladi ljudje, nameravajo po vojni iti iskati v drugo državo varstva in kruha. Če ga vprašam, zakaj, dobim od slehernega odgovor: „Kaj bom pa tukaj, saj dozdaj nisem videl še ene odredbe, ki bi ščitila revnega človeka. Če si kupiš obleko, boš plačal petkrat toliko, kakor zaslužiš. Revni mora plačati kakor kak grof. Na Slovenskem je v tem oziru skoro najhuje, ker nas nihče drugi en zagovarja, kakor poslanci in pa slovenski časopisi in za-te ima vlada gluha ušesa. Če ne dobi Jugoslavija samostojnosti, bo pri nas ostalo vedno tako. Zato pa raje grem, kakor da bi bil do smrti suženj nemških mogotcev.“

Tak odgovor dobim od vsakega, od vojaka in od civilista. Vsled tega sem prepričan, da če ne bo vlada opustila dosežanje poti, mora računati na obsežno izseljevanje. Zemlja brez ljudi je to, kot hlev brez živine. Ali vsenemški vojni hujskači še sedaj nimajo dovolj vojne? Mislim, da si je še niso okusili. Če bi jih tako stiskala vojska kot nas Slovence, bi bili drugega mnenja. Za danes dovolj! V. R.

Junaški čin strelcev 26. polka.

Slovinci rešili Nemce.

(Izvirno poročilo iz italijanskega bojišča.)

Da ne bo naš polk čisto pozabljen, hočemo vam opisati dan najhujših bojov, katere smo srečno pre-

stali. Bilo je dne 13. novembra 1917 zvečer pri mestu Longarone. Ob 7. uri zvečer dobi 3. stotnija povelje, iti nemškim četam na pomoč. Hodili smo čez doline in bregove, predno smo prišli na cesto. Že v tistem trenutku, ko smo prišli na cesto, nas je polentar zagledal in nas je obsul s točo granat in šrapnelov. Mi pa kar naprej in čez reko Piavo na drugo stran. Most je bil razstreljen, torej se je reklo prekoračiti vodo. Voda nam je segala do vratu in je bila močno deroča, zatorej je tudi marsikateri našel hladen grob v vodi. Tuka je bilo ranjenih mnogo naših tovarišev, izmed njih hočemo omeniti samo enega po imenu Korošec, doma iz Petrovč pri Celju. On je bil ranjen pri prehodu čez to vodo od puškine krogle. Pa ker je vedel, da je na drugi strani reke nemškim četam hitra in močna pomoč potrebna, ni hotel iti nazaj na obvezovališče, ampak je z ranjeno roko zraven svojih tovarišev hitel naprej. Še ravno v pravem trenutku smo prišli do nemških čet, ki so imeli strašne izgube. Ostalo jim je samo 70—80 mož. V istem trenutku, ko so nas zagledali, so se nam hitro pridružili in so se skupno z našo stotnijo spustili nad polentarija. Kri je tekla v potokih. Tuka je bil zopet naš tovariš Korošec ranjen v isto roko, in sicer mu je granata odtrgala roko.

Izgube so bile na obeh straneh velike, pri polentarijih naravnost strašne. Zmaga je bila naša in plen je znašal do 8000 mož, 37 topov in 65 strojnih pušk. Zato nam pa tudi plačilo ni izostalo. Naša 3. stotnija je dobila 1 zlato, 5 srebrnih I. vrste, 37 srebrnih II. vrste in 62 bronastih kolajn. Tudi od nemškega poveljstva smo dobili 5 železnih križcev. Ta dan bo pisan v zgodovinski knjigi naše stotnije z zlatimi črkami.

Pozdravljamo vse Slovence in Slovenke: Desetnik Albin Kmetec iz Ptuja, desetnik Alojz Tomasi iz Slov. Bistrice, strelec Janez Verstovšek iz Pišec pri Brežicah, Franc Drevenšek od Sv. Barbare pri Ptuju, Matija Emeršič iz Leskovea pri Ptuju, Jožef Stermecki iz Bizeljskega, Rudolf Krajnc od Sv. Martina pri Mariboru, Tomaž Hođnik iz Mislinje pri Slovenjgradu, Kasimir Vindiš iz Cvenblina (Hrvaško), Janez Hrastnik iz Sp. Polskave.

Pretakanje vina.

Čas prvega pretakanja vina je prišel, zato naj nihče ne zamudi, tega važnega kletarskega dela opraviti. Letos, ko je vino izredno dragoceno, je še bolj treba, da ž njim pravilno ravnamo in da ga ne pustimo po nemarnosti pokvariti. Zdaj, v mrzlem in zimskem vremenu, ko so se drože v vinu že popolnoma polegla in ko se je vsled mraza tudi velik del vinskega kamna iz vina izločil, je najbolj pripraven čas, da ga od teh, lahko pokvarljivih snovi ločimo ali posnamemo. Zato imenujejo to delo Vipavci presnemanje vina. Nobeden, še tako neznan vinogradnik Vipavske doline ne bo pustil čez zimo vino na drožeh, ker dobro ve, da z nastalo spomladno gorkoto pride vino v nevarnost, da se pokvari.

Na Dolenjskem je pa (in tudi na Slovenskem Štajerju!) žal dosti vinogradnikov in celo takih, ki se smatrajo za zelo učene in so le težko dostopni temu, da bi jih kdo podučil, ki so mnenja, da so drože v vinu nekaj posebno zlahnega in da je takorekoč greh vino od drož presneti. Mnogi pravijo celo: „Otrok mora ostati pri materi“, pri čemur je razumeti, da je vino otrok in drože njegova mati. Če pa imenuje kdo vino otroka, ne sme reči, da so drože njegova mati, temveč njegovo blato. Da pa noben otrok v blatu rad ne leži, ampak vpije, da se ga očedi, to ve vsaka mati in tudi menda vsak oče. Zato opustite, vinogradniki, starokopitne prislovice in nemarne ravnanje z vinom in oprimita se umnega kletarstva, ki veli: v zimskem času je treba vino od drož presneti, kaj so drože? Blato in izmeček. Obstoje po večini iz beljakovin, vinskega kamna in iz raznih glivic, med temi mnogo vinu škodljivih.

Spomladi, ko postane v kleti gorko, se prično drože v vinu s pomočjo v njih se nahajajočih glivic razkrajati, vino se skali, zašumi in zavre. Če se to komu ne zgodi, potem mora pač govoriti le o veliki sreči. Zato naj se tej nevarnosti nihče ne izpostavlja in vino v sedanjem času pretoči. Po pretakanju postane vino bolj stanovitno in se raje učisti. Pri prvem pretakanju ali posnemanju vina veljajo ta-le pravila:

1. Če je vino stanovitno in svetle barve, dobro ga prezračiti in se bo rado učistilo. Žveplati ga ni treba ali le malo. Tudi rdeče vino ne žveplaj močno, ker postane bolj svetle barve.

2. Če je vino bolj gosto, to je sluznato (volno), na zraku pa ne rjavi, potem ga dobro prezračiti, z metlico raztepi in dobro zažveplaj. Isto stori, če diši vino po žveplenem vođiku (gnilih jajcih).

3. Če je vino kalno, pa kaže znamenja kake bolezn, posebno pa znamenja rjavenja (t. j., da v kozarcu v 24 urah porjavij, ga ne mešaj preveč z zrakom in ga dobro zažveplaj.

4. Vino pretoči le v zdrav, dober, popolnoma čisto pomit sod.

5. Ker je dobrega žvepla za žveplanje vina težko dobiti, poslužuj se mesto njega natrijevega bisulfita, t. j. belega, močno po žveplu dišečega praška. Dobiš ga v drogerijah in pri e. kr. Kmetijski družbi.

Na vsak hektoliter (100 litrov) vin vzemi v prvem slučju 2 do 3 grame, v drugem 3 — 4 grame, v tretjem slučju 4 do 5 gramov, torej največ $\frac{1}{2}$ deke satrijevega bisulfitna na 1 hektoliter vina. Bisulfit se razmeša v kozarcu čiste vode, se vlije v vino in se tam dobro premeša.

B. Skalicky.
kletarski nadzornik na Kranjskem.

Naše žrtve za domovino.

Kakor v vsaki župniji, tako tudi pri nas pobira smrt ravno najboljše fante junake-vojake mladih let. Naša občina Podvinskaja je že darovala 18 fantov in mož domovini na oltar. Malo je se sliši tako ogromno število. V nedeljo, dne 9. decembra, je zapel naš zvonček zadnjič v slovo Alojziju Grabar. Bojeval se je celih 32 mesecev na italijanskem bojišču. Padel je dne 26. novembra in je pokopan daleč v Italiji. Ljubi bratec! Naj Ti bo sovražna zemljica lahka! Bil je tudi zvest naročnik „Slovenskega Gospodarja.“

Sv. Barbara v Haloza h: Za cesarja in domovino je umrl v Celju dne 30. marca 1917 Janez Berlek, večletni naročnik „Slovenskega Gospodarja“ in črnovojnik, dne 17. julija pa hči Marija Berlek v 20. letu svoje starosti. Za očetom in sestro žalujejo mati, hčerka in dva brata-vojaka. Starejši je že 1 leto vjet v Italiji.

Iz Rač se nam piše: Žalostno brzojavko smo sprejeli dne 22. dec. iz dunajske bolnišnice. Umrl je priden mladenič Štefan Stern iz Rač, star 26 let. Služil je pri strelih in se je nahajal že od začetka vojne na bojišču. Dne 26. nov. ga je zadela sovražna krogla v levo nogo, katera mu je povzročila tudi smrt. Izdihnil je dne 21. dec. svojo blago dušo.

Od Sv. Lovrenca v Slov. gor. nam poročajo, da je na italijanski fronti v 11. ofenzivi na hribu Sv. Gabrijela padel dne 26. avg. 1917 Fr. Kokol iz Dragoviča, zadet od ročne granate v glavo in prsi, v najlepši dobi svojega življenja, star še le 25 let.

Padel je na italijanskem bojišču dne 24. nov. 1917 mladenič Janez Kauran, doma od Sv. Duha pri Lučana h, v 23. letu svoje starosti. Bil je pošten, vzoren mladenič. Silno je ljubil svoje starše. Vse, kar je zaslužil, je dal staršem, da bi ne trpeli preveč pomanjkanja.

Od sovražne granate zadet je daroval svoje življenje za domovino 20letni Jožef Potrata, posestniški sin v Čečah, okolica Sv. Marka, župnije Trbovlje. Bil je tih, a zelo priden mladenič.

Od Sv. Jurija v Slov. gor. se nam poroča: Došla je žalostna vest, da je dne 29. novembra 1917 daroval svoje življenje na oltar domovine 20letni edini sin France Šef. Zadela ga je italijanska granata. Bil je tih in priden. Vsi so ga radi imeli. Izdelal je devetmesečni tečaj na vinarski šoli na Silberbergu. Bil je naročnik „Slov. Gospodarja“ in tudi druge slovenske liste je rad prebiral. Bil je tudi član Marijine družbe. Ker je bil Marijin sin, upamo, da njegova duša po prestanih naporih sedaj že uživa nebeško veselje. Vidimo se še enkrat nad zvezdami!

Jože Lah piše, da je dne 24. oktobra 1917 njegov bratranec in tovariš Tomaž Stampar, doma od Sv. Miklavža v pri Ormožu, žrtvoval na italijanskem bojišču svojo mlado življenje za cesarja in domovino.

Krepkega ter domoljubnega fanta je izgubil Veržej v Andreju Cmerekar, ki je, kakor poroča njegov prijatelj, umrl na bojišču za domovino in cesarja. Rajni je pred odhodom iz svojega rojstnega kraja prav navdušeno zapel krasno pesmico „Lepa naša domovina“ in tako navduševal tudi druge mladeniče. Vzbuđi naj ljubi Bog veliko takih domoljubnih fantov med našim slovenskim narodom, posebno sedaj v teh težkih časih!

Vsem padlim slovenskim žrtvam naj ohrani narod trajen spomin!

Na bojiščih.

Položaj na bojiščih se ni mnogo spremenil. Na italijanski fronti so prešli Lahi s pomočjo Angležev, Francozov in Amerikancev ter njih topništva k napadanju. Ob Piavi stojijo že baje sovražne baterije na nekaterih mestih na levem bregu reke. Kljub snežnim zametom in mrazu napadajo Lahi in Francozi naše gorske postojanke na obeh straneh reke Brente. — Na francoskem in macedonskem bojišču srdit artilerijski ogenj. — V Rimu se vrši konferenca italijanskih, angleških, francoskih in ameriških vojskovodij in državnikov. Posvetilo se, kako bi smoladi najuspešneje pričeli z veliko ofenzivo proti Nemčiji in njenim zaveznicam. Slabo upanje na mir!

Ravno politično vprašanje

Avstrijski državni zbor se sestane prihodnji torek, dne 22. jan. V razpravo morda pride tudi mirovno vprašanje.

Zasedanje delegacij je radi mirovnih pogajanj v Brestu-Litovskem odloženo za poznejši čas.

Na Hrvaškem je gibanje za ujedinjenje Jugoslovancov vedno močnejše. Dan za dnevom se oglašajo mesta, trgi, občine, društva, duhovščina in ženstvo za jugoslovansko deklaracijo. Ljudstvo glasno kliče: Združimo se z brati Slovenci in Srbi v močno habsburško jugoslovansko državo. — Hrvaški sabor bo začel zborovati zopet dne 4. februarja.

Če hi se trdno držijo svoje zahteve, da se naj za Čehe in Slovake v Avstriji in na Ogrskem ustanovi samostojna država pod habsburškim žezlom. Dne 6. t. m. so v Pragi zborovali češki poslanci in voditelji naroda. Izdali so navdušen oklic na češki in slovaški narod. Oklic pa je cenzura na zahtevo Madžarov in Nemcev zaplenila. — Če hi in Poljaki v Slezijski so sklenili, da bodo skupno nastopili proti Nemcem! Ves češki narod je krepko na braniku za svoje pravice in svojo svobodo.

Nemški vojni hujskači so pridno na delu. Minuli petek so sklicali nemški radikali v Gradcu shod, na katerem bi bil imel govoriti znani nemški hujskač poslanec Wolf za nadaljevanje vojne dokler ne prisilijo Nemci svojih sovražnikov, da sprejmejo mir, kakršnega hočejo oni. Toda delavci so shod razbili in Wolf niti ni prišel do besede. — V soboto je imel isti Wolf shod v Mariboru, kjer je pa imel več sreče nego v Gradcu. Sicer so ga nekateri vsenemci, katerim je Wolf še premoal nemški, nekaj motili in tudi neki navzoči delavci mu je zaklical: „Vi lahko govorite, ker ste siti, a mi smo lačni!“.

dočim so mu drugi svetovali, naj gre on v strelske jarke, a v splošnem je mogel svoj hujskajoči govor vendar mirno končati. Ves njegov govor ni bil drugo, kakor hujskanje proti Slovanom, a posebno mu leži v želodecu naša jugoslovanska deklaracija. Pred jugoslovansko državo ima strašno strah in to je le znamenje, da smo na pravi poti. Rekel je, da Avstrija in Nemčija ne smeta skleniti sporazumnega mira, ampak le mir, pri katerem bosta oni naredovali mir. Kdaj se bo to zgodilo in koliko potokov krvi bi se še moralo preliti, predno pridemo tako daleč, tega gospod Wolf seveda ni povedal. Vsi tako željno pričakujemo miru, ki naj nam bi prinesel konec tega našega strašnega trpljenja, a ti ljudje hodijo naokoli in pridigujejo še več krvi, še več! Mariborski pranametki pa mu pri tem ploskajo. Seveda, čimdelj bo trajala vojna, tembolj bodo oni obogateli. Če bo kmet pri tem spraznil svoje hleve, upustil svoja polja in uničil svoje vinograde, in če delavci z družinami vred umirajo lakote, kaj to njim mar? Oni so siti. Ko potrka lakota tudi na njih vrata, bodo že drugačnega mnenja. — Tudi v Beljaku so imeli minulo nedeljo vsenemski shod, na katerem so hujskali proti jugoslovanski državi in se izrekli za nadaljevanje vojne. Na tem zborovanju je imel glavno besedo znani vsenemški prerok profesor Angerer. Tudi on hoče še krvi, še več krvi...

Ogrski Rumuni in Ukrajinci so imeli več velikih shodov, na katerih so sklenili, da na noben način ne bodo več bitni tlačani in sužnji Madžarov. Zahtevajo pravico samoodločevanja.

Na Ogrskem bo menda prišlo zopet do političnih sprememb. Cesar baje ni maral pritrđiti drzni madžarski zahtevi, da bi se ogrska armada popolnoma ločila od avstrijske. Vsled tega je stališče Wekerlovega ministrstva omajano.

Tedenske novice.

Duhovniška vest. Župnijo Sv. Florjan pod Bočem je dobil č. g. Karel Malajnar, kaplan v Žetalah.

Vojni kurat č. g. Jožef Vrečko je zopet vpklican vojno službo in je te dni odšel na italijansko bojišče.

Obmejnim slovenskim dekletom! Na Svečnico, 2. februarja imajo svoje zborovanje dekleta iz obmejnih krajev v Št. Ilju v Slov. goricah. Govoril pride velezaslužni mladinski organizator dr. Hohnjec. Pridite, dekleta v največjem številu! Dekliška zveza v Št. Ilju mora oživetiti ter iti po poti, katero je hodila pred vojno! Vspored prireditve, ki se začne ob 3. uri popoldne, je: občni zbor Bralnega društva, govor in petje potem igra: »Najdena hči,« v treh dejanjih. Že davno je pesnik opominjal: »Naš čolnič otmimo!«

Za Jugoslavijo so se se izjavile naslednje občine, zastopi, društva, duhovščina in ženstvo: Duhovščina šaleške in novocerkovške dekanije, okrajna zastopa Št. Lenart in Smarje, občine: Dogoše p. Mariboru, Sv. Benedikt v Slov. gor., Plat v rogaškem okraju, Sv. Andraž v Slov. gor., Šmartno pri Slovenjgradu, Majšperg pri Ptuj, Ploderšnica pri Mariji Snežni (ob jezikovni meji), Presika pri Ljutomeru, Lehen pri Ribnici, Salovci pri Ormožu, Blanca pri Sevnici, Št. Jurij pod Donačko goro, Sv. Peter pod Sv. gorami, trg Kozje, Št. Pavel pri Preboldu, Ponikva ob južni žel., Sv. Križ pri Slatini, trg Studenice, Hrastovec, Brezje in Modraže pri Poljčanah, Lastnič pri Kozjem, Sedlarjevo pri Kozjem, G. in Sp. Jakobski dol (ob jezikovni meji), nad 1500 Sle-

venk v mestu Maribor, 126 Slovenk iz Ptuja, 183 iz Ljutomera, 70 iz Sevnice ob Savi, 135 iz Smarjuna pri Slovenjgradu, 100 iz Oplotnice pri Konjicah, več sto Slovenk iz Št. Ilja v Slov. gor., Trbovelj, Središča in Male Nedelje, udje okrajnega zastopa v Kozjem, prostovoljno gasilno društvo v Družmirju p. Šoštanju, učiteljsvo ljudske šole v Globokem p. Brežicah in krajni šolski svet v Jurklostru.

Kam je pošiljati izjave za jugoslovanske državo? Izjave občin in drugih zastopov ter sploh vseh organizacij in skupin se pošiljajo Jugoslovanskemu klubu, Dunaj, Parlament. Ob enem se naj obvesti o storjenem sklepu tudi naše uredništvo. Stajersko slovenstvo, na plan za boljšo bodočnost jugoslovanskega naroda pod habsburškim žezlom!

Jugoslovanska deklaracija v Mariboru. Včeraj, v sredo, dne 16. januarja zjutraj je neko zavedno dekle na tukajšnjem Glavnem trgu pri Slovenkah pobiralo podpise za ujedinjenje Jugoslovancov pod habsburškim žezlom. Policaj je to opazil in ji je odvzel nabiralno polo. Proti temu nasilnemu koraku mariborskega policaja najodločnejše ugovarjamo. Naše stremljenje po osamosvojitvi jugoslovanskih narodov je pošteno in odkrito. Mi povsod in odločno povdarjamo, da hočemo našo Jugoslavijo od Adrije do Mure pod žezlom habsburške cesarske hiše. Mi se nismo nikdar proslavljali tujih vladarjev, kakor to delajo Nemci, ki se ob vsaki priliki navdušujejo za priklopitev Avstrije k Prusiji in vpijejo »Heil« pruski vladarski hiši Hohenzollerncev. S silo odvzeto polo zahtevamo nazaj, če ne, se bodo proti storilcu ubrale druge strune. Postopanje mariborske policije in Nemcev proti Slovincem in našim poštenim in upravičenim zahtevam pa naj nas bodri v tem oziru, da bomo zbrali pod jugoslovansko deklaracijo podpise vseh Slovencev in Slovenk v Mariboru. Slovenke mariborske, na plan za našo svobodo, za srečno Jugoslavijo!

Dan vstajenja se bliža. »Le vstani, vstani narod moj, v blato, prah teptan! Pepelni dan ni dan več Tvoj; Tvoj je vstajenja dan!« Tako je prepeval svoj čas naš slavni pesnik Gregorčič in to čutimo tudi mi na jugozapadu monarhije z orožjem v roki. Tudi mi čutimo oni vstajenja dan, ki se nam bliža po jugoslovanski deklaraciji, zato pozdravljamo z navdušenjem naše narodne delavce in prvoboritelje za jugoslovansko idejo. F. pl. Reya, M. Mudjavoršek, A. Železnik in mnogo drugih.

Kje je kaznjivo veleizdajstvo? Nemški in nemškutarški listi kričijo na ves glas, da je naša zahteva po jugoslovanski državi, kakor je povedano to v majniški deklaraciji, veleizdajniška in vsled tega kaznjiva. Kaj se to pravi? Mi hočemo ostati pri monarhiji, hočemo ostati pod habsburško vladarsko hišo, a mi nočemo stati več pod jarmom avstrijskih Nemcev, ki nas tlačijo in izsesavajo že stoletja in stoletja. Mi ne kričimo proč od Avstrije — v kolikor se pod Avstrijo razume monarhija — ampak proč od avstrijskega nemštva! Svoji hočemo biti, ne več podlaga tučevi peti! Kje je torej kaznjivo veleizdajništvo? Ni ga nikjer in nemškutarji in Nemci se zastonj trudijo, da bi vlado prisilili, naj nas zasleduje in kaznuje. Vlada tega ne bo več storila, samo enkrat, začetkom vojne, je nemškutarjem nasedla in je nas preganjala. Sedaj mora dve komisiji okoli pošiljati in popravljati storjene krivice. Vlada pozna našo deklaracijo in dopušča, da se borimo za njeno uresničenje. Kar pa Nemci mislijo, to pa je druga stvar. Oni nočejo naše samostojnosti, ampak nas in sebe bi radi izročili vsemogočnosti pruskih kraljev, za katere so se ves čas vojne tako strastno in odkrito navduševali. Vlada pozna, da je pravo veleizdajstvo pri Nemcih doma, ne pri Jugoslovancih, ki želijo le svobodo svoje domovine!

Uradniki hujskači. Naša vlada je razglasila, da stoji na stališču: Mir brez pridobitev in odškodnin. V Mariboru pa je zadnjo soboto na Wolfvem shodu predlagal nemški finančni uradnik dr. Kavalari: Mi smo proti vsakemu miru, ki nam ne razširi našega ozemlja in ne donese odškodnine. Tako Nemci in z njimi vred »Stajere« hujskajo za nadaljevanje vojne, ker sami nič ne trpijo in ne vidijo strašnega trpljenja ljudstva. Taki uradniki kakor je Kavalari pa bi morali izginiti z jugoslovanske zemlje, naj si pri Nemcih išče kruha!

Nemci besnijo — mi pa na delo za Tiskovni dom! Naše blago in dobro ljudstvo se zelo zanima za Tiskovni dom, ker pozna njegovo potrebo za Slovence na Stajerskem. Od vseh krajev prihajajo prispevki v takem obsegu, da ne moremo vseh imen naproti objaviti. Odlikujejo se pri nabiranju posebno naša narodna dekleta, zbrana v Marijinih družbah, pa tudi žene, možje in mladeniči niso nič manj navdušeni za Tiskovni dom. Vsi stanovi tekmujejo med seboj in polagajo svoje darove na narodni oltar. Al Nemci seveda težko gledajo požrtvovalnost našega ljudstva za Tiskovni dom, ker dobro vedo, da bo Tiskovni dom pravo kulturno središče stajerskih Slovencev in močna trdnjava, ki bo stajersko ljudstvo branila pred ponemčevanjem. Zato so pred dve

ma mesecema pomazali hišo Cirilove tiskarne in s tem pokazali, na kako nizki stopinji olikanosti stojijo. Zdaj pa nas je začela napadati „Marburger Zeitung“, ki se grozno jezi nad tem, da smo mikupili stavbišče za Tiskovni dom na najlepšem mestu v Mariboru pred frančiškansko cerkvijo. Naši Nemci so pač nestrpni; Slovence ne privoščijo nič. Ako Nемец kupi slovensko posestvo, potem je vse prav. Ako pa enkrat Slovenec kupi nemško posestvo, potem je ogenj v strehi. To je nemška pravica in enakopravnost! Sicer pa nas nemška jeza nič ne moti. Mi bomo pozidali svoj Tiskovni dom, če se nemški petelinčki od same jeze postavijo tudi na glavo! Zato pa, Slovenci, na delo za Tiskovni dom! V vsaki župniji, v vsaki občini naj se najde rodoljub, ki bo zbiral doneske za to prevažno stavbo! To naj bo naš odgovor na napade mariborskih Nemcev. Čim večja je nemška jeza, tem bolj naj tečejo prispevki za Tiskovni dom!

Ljubljanski škof se je v škofijskem listu izrazil o jugoslovanski deklaraciji: „Deklaracija z dne 30. majnika je za Slovence življenjskega pomena, sosednjim narodom ne krivična, za obstoj in mir v Avstriji pa izredno koristna. Žalibog so jo nekatere prav mogočne stranke v Avstriji in zunaj nje začele razlagati popolnoma krivo in Slovencem podfikatno nepatriotične, izdajalske namene. Zoper tako grdo počenjanje sem se zares razsrdil. Mislil sem, kako naj bi ga mogel odločno zavrniti. Zdela se mi je, da bi bila uspešna jasna in sicer soglasna izjava naših strank za omenjeno deklaracijo, ki naglasi Avstrijo in habsburško dinastijo. Hvala Bogu, namen sem dosegel. S tem korakom je izredno zadovoljna velika večina vseh Jugoslovancev in posebno ogromna večina Slovencev.“

Za Tiskovni dom v Mariboru so darovali p. t.: Neimenovana, Sv. Lovrena nad Mariborom, 6 K; Sternad Jozefa, Rošpoh, 20; Kamnica 1; Plemenitaš Vincenc, vojak, 4; Bukšek Franc, Dunaj, 6; Zlamber Ana, Ihova, 4; Strnad Jozefa, Rošpoh, 210; Kamnica 1; Uranjek Egidij, Marija Reka, 2; Kek Jožef, Poberž-Maribor, 10; Neimenovana iz Flekušaka 20; Neimenovan Sv. Martin-Vurberg, 3; Emeršič Micka, Gačnik, 2; Čep Karel, Sv. Marjeta ob Pesnici, 2; Muršec Otilija, Sv. Marjeta ob Pesnici, 2; Iliš F., Maribor, 5; Neimenovana od Sv. Trojice v Slov. gor. 4; Bauman Ivan, Studenice, 5; Tašner Janez, Svetinci, Sv. Urban pri Ptuj, 2; Pečovnik Anton, Luče, 5; Riher Franc, Zavrtnik, Luče, 12; Stancer Franc, Loka pri Zusmu, 4; Vrisk Jurij, Ivenci, Vojnik, 3; Kšela Anton, Malanedičja, 4.15; Sajil Ignac, Sv. Lenart, Laško, 20; Neimenovani mnogoletni naročnik J. K., Vojnik, 20; Koser Franc mlajši, Juršinci, 20; dr. Lavoslav Gregorec, kanonik, Nova-cerkev, 50; Brenčič Roza in Marija, mesto venca na grob Marije Brenčič 20; Eman Marija, Gradišnik, Sv. Lenart, Laško, 20; Pajtlar Ivana, Sv. Lovrena nad Mariborom, 2; Peršuh Janez, Gornje Pleterje, Sv. Lovrena na Dr. polju, 10; Ojsteršek Franc, posestnik, Sv. Lenart, Laško, 10; Ojsteršek Neža, posestnica, Sv. Lenart, Laško, 10; Gril Hinko, Slov. Bistrica, 100; Anton Gradišnik, Trofaiach, 2; Šerbela Benedikt, Zalec, 20; Kranjc Jožef, kaplan, Sv. Barbara v Halozah, 200; Železnik Gregor, posestnik, Gradišče, Lučane, 40; Dvoršak Jožef, posestnik, Smartno na Pohorju, 20; dr. Anton Suhač, dekan, Sv. Ana, 100; Videnšek Ciril, Ponikva, 50; Kos Mihael, župnik, Gornja Sv. Kungota, 60; Strah Alojz, Logarovci-Križevci, 2; Krevh Matko, provizor, Remšnik, 5; Krelj Jurij, Remšnik, 12; rodbina Sparl, Jarenina, 100; Neime-novan iz Ljutomera 1000; dr. Fr. Kovačič, profesor bogoslovja, Maribor, 200; Martini Franc, Remšnik, 3; Kavčič Jakob, Remšnik, 3; Tertinek Janez, Remšnik, 6; Hartman Anton, Remšnik, 2; Neimenovan, Remšnik, 5; neimenovan rodoljub iz Brežic z željo, naj bo „Slov. Gospodar“ v vsaki slovenski hiši in naj postane „Straža“ kmalu dnevnik, 1000; Vrbnjak Anton, Kuršinci, 5; dekleta iz Vurberga: Geč Jul. 1, Rojko Francka 1, Rojko Marija 1, Rojko Amalija 1; župnija Smartno na Paki: Mohorjani 44.60, Kuhar Anton, kaplan, 25, Stelblovnik Martin 21.80, F. Klančnik 10, Klančnik Helena 6.80, Soj Barbara 7; Zagradišnik Franc 5, Klančnik Marija 10, Plaskan Alojzija 20, Klančnik Marija 6.80, Bizjak Liza 5, Stifter Neža 2, Butej Angela 2, Zagradišnik Martin 3, Kurmanšek Ivan 2, Primožič Valentin 2, Kreuselj Marija 2, Irman Jera 2, Drofelnik Jakob 3, Drofelnik Janez 4, Drev Marija 2, Bizjak Ana 2, Koželjnik Ivan 5, Mandele Urša 2, Pokleka Alojzija 3 K; Zabukovšek Anton, učitelj in posestnik pri Sv. Lenartu v Slov. gor., pod besedo „Rojaki vkup“ 100; dekliška Marijina družba Žetale 350; Rudolf Janez, posestnik, Dobernež, Konjice, 10; Vezel Ana, Grabnoški vrh, 20; Rehar Jožef, kaplan, Sv. Jurij v Slov. gor., 50; Dekliška zveza Konjice 200; Mohorjani Konjice 80; Čuček Barbara, Sv. Rupert v Slov. gor., 2; Menhart Terezija, kmetica, Ciringa, Gornja Sv. Kungota, 4; Arlič Karel, kaplan, Sv. Magdalen-a, 50; Višnar Josip, Dunaj, 2; Cvetko Blaž, Pršetinci, 1; Fluher Ludovik, Sv. Peter pri Mariboru, 20; Vračič Martin, Sv. Bolfenk v Slov. gor., 10; dr. Franc Jankovič, državni poslanec, 200; Čemažar J., župnik, Teharje, 50; Canjkar Anton, Senik, 4; Ra-

dej Anton, podobar, Malikamen, 7; Sturm Alojzij v Mariboru 20; Velikanje Alojzij, vojak, nabral med tovariši 12; Dunaj Franc, Cezanjevci, 25; Valenčak Jožef, župnik v pokoku, Soštanj, 10; Kolarič Jožef, župnik, Smartno na Paki, 50; Mohorjani pri Sv. Florijanu na Boču, 11; Deučer Janez, Jelenče, 2; Verlič Franc, Terčova, 5; Donko Anton, Polički vrh, 2; Rop Franc, kaplan, Sv. Ana 50; Klasiine Franc, Sv. Marjeta, 5; Viher Jurij, vojak, 6 K. Dalje prihodnjič. — Hvala prisrčna vsem darovalcem! Dr. A. Jerovšek, ravnatelj tiskarne.

Vojaki ob Adriji za Tiskovni dom. Iz južnega bojišča se nam piše: V znak, da tudi tukaj ob Adriji se nahajajoči slovenski fantje-vojaki vestno zadržujemo vse važne dogodke v domovini, smo zbrali skromno svotico za Tiskovni dom. Nismo dali veliko, a to od srca. Darovali so: poddesetnik Prelog Fran 10 K, poddesetnik Geč Jožef 1 K, oba od Sv. Mar-jete niže Ptuj; Paulič Štefan 10 K, poddesetnik Gor-ričan Ivan, Kampuš Ivan, Frim Matija, Furman I. po 2 K, Skale Josip, Črešnar Viktor, Terdin Mart., Iršič Jože in Neimenovani, vsi po 1 K, vsi iz kon-jiškega okraja; Miklave Franc 10 K, Pečoler Franc 5 K, Barl Anton 2 K, vsi iz slovenjgraškega okraja; desetnik Zagrajske Miha 6 K, poddesetnik Čepin F. 1 K, Stritih Anton 1 K, vsi iz Pilštanja; Vučina M. od Sv. Lovrena v Slov. gor. 1 K; Podplatan Fran, Sladkagora, 1 K. Vse zavedne Slovence in Slovenke iskreno pozdravljamo in jim kličemo: Na skorajšnje svidenje!

Resnici na ljubo. Podpisani izjavljam, da se je moje ime v članku, ki ga je prinesel ptujski list „Stajere“ v št. 50 od dne 16. dec. 1917 pod imenom „Božično voščilo iz bojišča“, objavilo brez mojega vedenja in dovoljenja. Povdarjam, da nimam najmanjšega povišja, našim narodnim sovražnikom po časnih, tem manj še pa po ptujskem „Stajercu“, pošiljati božična voščila in pozdrave. Jožef Tumpej, ognjičar pri težkem poljskem topništvo.

Dijaški kuhinji v Mariboru so darovali p. n.: Mesto venca na grob jeruzalemskega in rimskega romarja Franca Šiško, ki je nastopil dne 21. decem-bra 1917 pot k svojemu Odrašeniku v naročje, so poslali iz Selc (Sv. Rupert v Slov. gor.) sinovi in učere rajnega 50 K, Srečko Verlič 5 K, Mar. Šiško 10 K in Liza Fekonja 10 K, skupaj 75 K. P. t. darovalcem srčna hvala!

Vojaki, pozor! Koledar, ki ga je izdala Tiskar-na sv. Cirila že zdaj tretje leto, se je vojakom silno prikupil. Na tisoče vojakov si ga je naročilo in tudi že dobilo. V rokah imamo pa zopet na tisoče novih naročil, katerih ne moremo tako j z daj izvršiti, ker v knjigovozniškem delu silno počasi napreduje. Manjka platna, oziroma delavcev itd. Zato prosimo naše vojake, naj blagovolijo malo potrpeti, ako ne dobijo naročenega koledarja takoj. Kakor hitro bo de mogoče, bomo naročene koledarje takoj poslali. Ako bi se vojaku, ki je naročil koledar, spremenil naslov, predno dobi koledar, naj nam takoj naznači novi naslov. Pozdrav! — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Važno naznanilo! Cenjeni odjemalci skrbno naročajo svoje potrebščine v Tiskarni sv. Cirila. Hvala jim! Tiskarna naročiše naročene reči takoj, ako jih le ima pripravljene. Večkrat pa se morajo dati naročene reči še le tiskati ali vezati — in potem gre zelo, zelo počasi. V tiskarni imamo mesto 14 stavcev samo 4; poleg tega nas zadržuje pomanjkanje plina, da ne moremo delati kakor bi radi. Slabo se godi tudi knjigovozom. Nimajo delavcev, manjka jim cvirna, nimajo platna in zato se iz knjigovoznic le malo kaj dobi. V takih slučajih seveda ne moremo naročenih reči takoj poslati, mnogokrat treba čakati celi mesec, včasih celo še več. Nekaterih predmetov že sploh ni več dobiti, drugi bodo s časom pošli. Molitvenikov domače zaloge kakor: Venec, Sv. opravilo, Prijatelj otroški, Na Kalvarijo itd. zdaj sploh ne moremo nikomur poslati, ker nimamo vezanih. Naj cenjeni od-jemalci naše težave blagohotno ovažujejo in z nami potrpijo — mi pa bomo skrbeli, da jim ustrezemo, kolikor v sedanjih razmerah pač moremo. — Tiskar-na sv. Cirila v Mariboru.

Slovenskim ranjencem v bolnišnici v Plznu na Češkem primanjkuje slovenskih časnikov. Posebno z veseljem sprejmemo „Slov. Gospodarja“ in „Stražo.“ Tukaj potem romajo od sobe do sobe, kjer se nahaja kak Slovenec. Očetje in matere, ki imate svoje sine-ve v bolnišnicah, pošljite jim slovenske časnike, ker s tem jim olajšate bolečine. Oh, da bi nam že le en-krat ljubi Bog podelil zaželjeni mir, da bi se vrnili med svoje domače v ljubi Sloveniji. — Jožef Cekl od Sv. Benedikta v Slov. gor.

Za vojake. Dodatno k poročilu o božičnici za vojake so darovali za mariborske časnike: vojni kurat Bogovič 30 K, vojni kurat K. Tomšič 20 K, posestnik Gregor Železnik iz Gradišča 2 K s pripom-bo „za vojaško berilo za bolnišnice v Benečiji.“ Vo-jaške skupine, ki ne dobivajo več časnikov, ker jim je pošla naročnina, ali druge, ki nanovo žele časni-kov, se naj oglasijo na naslov: Dr. M. Slavič v Mariboru.

Nov notar v Slov. Bistrici. Za notarja v Sl. Bistrici je nameščen notar Ivan Kolenc iz Kranjske gore

Slovenski ali hrvaški brivci, pozor! V St. Lenartu v Slov. gor. je na razpolago lep prostor za-brivca, ker je dosedanji brivec vpoklican v Maribor. Dobi se vse potrebno pohištvo in orodje.

Občini zbor stajerske Kmetijske družbe se bevršil dne 21. in 22. marca v Gradcu. Tokrat so na dnevnem redu tudi volitve v osrednji odbor. Občnega zbora se udeležimo tudi Slovenci. Pričakujemo, da bosta z ozirom na sedanji politični položaj nastopili obe stranki sporazumno za svoje skupne kandidate. Podružnice naj takoj skličejo občne zборе in izvolijo delegate za občni zbor v Gradcu. O volitvi morajo takoj poročati osrednjemu odboru v Gradcu. **Zrtev žganjepitja.** Žganja se je napil dne 31. dec 1917 v Podgorju 16letni Anton Plazl pri svojem prijatelju M. A. Na potu proti domu pa je umrl v spremstvu svojega brata in prijatelja. Na pomoč jim je prišel Martin Vučej z garami, pa pripeljali so na dom mrliča v strašno žalost staršev, bratov in ses-ter. Žganju vojsko!

Poboj pri revkiziciji na Forminu. V soboto, 5. januarja, je davčni asistent Jožef Wiederwohl šel iz Ptuja v občino Formin, da zopet pregleda zaloge rekviriranega blaga. Z njim so šli trije vojaki, ki se tili brez orožja, in še dve osebi. V gozdu jih pričaka precejšnje število žensk in preoblečenih mož s poleni in z raznim orožjem. Wiederwohla pobijejo na tla. Drugi zbežijo. Wiederwohl je bil težko ranjen, in ko so ga peljali v Ptuj, je med potom umrl. O tem poboju piše „Slovenec“: Davčnega uradnika Wiederwohla je ptujsko okrajno glavarstvo pridělilo kakor svojega zastopnika, revkizicijski komisiji, ki je po vseh občinah spodnjega ptujskega polja ravnila ravnno po njegovih odločnih zahtevah in po njegovih navodilih kruto in brezobzirno. Preiskave za živila so bile natančnejše, kakor kakoršnekolik hišne preiskave pri goljuh in hudodelcih. Nesrečni uradnik je teroriziral zastopnike občin in kmetijske izvedence in se ni oziral na zahteve in upravičene pritožbe posestnikov. Često je vračunal vsakovrstne, popolnoma neporabne odpadke kot drugovrstno blago za živila kmetom in previsoko je cenil, ako je le mogel, tudi množino pridelkov. O razumevanju za malokmetijsko gospodarstvo in za njegove življenjske potrebe, o povsod potrebni blagohotnosti ni bilo ne duha ne sluha. To je povzročilo, da so ljudje posegli v svoji velikanski razdraženosti in v svojem obupu po nedovoljenem sredstvu in so se zbrali v večjem številu, ter uradnika pretepli, ko jih je vnovič nadlegoval s svojimi revizijami. Vslad poškodb je Wiederwohl umrl med vožnjo iz Formina v Ptuj. Ni kmalu bolj dostojnega in bolj potrpežljivega prebivalstva, kakor je na spodnjem ptujskem polju in lahko si torej mislimo, kakšno je bilo postopanje komisij pod vodstvom Wiederwohlovim, da se je zamogel zgoditi ta žalostni slučaj. — „Stajere“ ob tem žalostnem dogodku napada „Slov. Gospodarja“ in „Stražo.“ Ker je slavna ptujska cenzura ta napad pustila, ga tudi mi pustimo — v nemar.

Za slovenske slepce. Kdor hoče slovenskim voj-nim slepcom kaj nakloniti, naj pošlje č. sestri Klari Verhune. Odilienblindeninstitut, Gradec.

Milijoni za topove in municijo. Madžarski list „Az Est“ poroča, da je vojno ministrstvo izročilo požunski tovarni „Nobel-Dinamit“ 40 milijonov K za razširjenje tovarniških obratov; enako svoto je dobi-la v iste svrhe tudi Škodova tovarna v Plznu. Ško-da je še poleg tega dobil 7½ milijona K državne pod-pore in 3 milijone K za izvanredno povečanje tovar-niških obratov.

Povišanje cen za tobak. Uradno se poroča, da so povišane cene za tobak stopile v veljavo v torek, dne 15. t. m. Cene so zvišane za 20—25%. Več posebnih vrst smodk in cigaret se ne bo več izdeloval-o. To povišanje cen bo imelo za kadilce še eno ne-prijetnost, ker se bo dobivalo tobaka zopet za 50% manj kakor dosedaj.

Kadilci dobijo posebne izkaznice. Finančno mi-nistrstvo je sklenilo, da ne vpelje posebnih kart za tobak, pač pa bo dobil vsak kadilec posebno izkaz-nico ali legitimacijo, na podlagi katere bo imel pravo-si nakupiti primerno množino tobaka. (Kje pa? Opomba strojnega stavca, ki že pol leta ni dobil v nobeni trafiki za kaditi.)

Gospodarske novice.

Naznanilo vina v kleteh. Opozarjamo vino-gradnike, da se odzovejo zahtevi deželnega odbora in napovede pri občinskem uradu vino, kolikor ga po-trebujejo za domačo rabo, do določenega roka. Tisti, ki tega ne storijo, ne bodo deležni olajšav, t. j. da bi plačali samo polovično deželno doklado. Sploh opo-zarjamo vinogradnike, da navedejo v razumljivi ob-liko količino vina in sicer vedno enako, da ne bo to-liko zmešnjav in pa krivično naložene vinske nakla-de, kakor se je to zgodilo lansko leto. Vina, ki je že obdačeno, ni treba več napovedovati.

Se enkrat domače klanje svinj. Iz ptujskega okraja se nam piše: V „Slov. Gospodarju“ beremo med drugim tudi, kako so nemški graški gospodje in na čelu jim grof Clary, sklenili stroga določila o do-mačem klanju svinj. Iz tega se zopet vidi, kako so ti nemški čudaki napolnjeni z najhujšim sovraštvom napram kmetom, posebno pa še proti slovensko-šta-jerskim. Čudno se nam pa vendar zdi, da ima pred seboj gospod namestnik zmiraj kmetški stan, katere-mu nalaga vedno nove tovore, čeravno ta sedaj dr-žavi največ koristi. Brez kmeta bi pač nihče na no-ben način ne mogel izhajati. Ako bi grof Clary v-prašal za nasvet katerega izmed kmetovalcev, bi mu pač vsak, kateri ima količkaj zdrave pameti, rekel,

da naj bo s tem tiho. Saj taka odredba ne bo pospeševala svinjereje in pridelovanja masti. To vse je le voda na mlin nemških prenapetnežev, kateri imajo vedno pred očmi, da se nam ubogim kmetom ravnotako dobro godi kot njim tam pri polnih mizah. In ako si gospod namestnik predstavlja, da mi svinje tako lahko in hitro zredimo kot on sestavi tiste odredbe, se pač zelo moti. Sicer pa gospodu namestniku svetujemo, naj le pride sam ter naj poskusi celi dan težko delati pri tisti borni hrani, katero je določil; bo že videl, kako bo šlo. Zato pa se vedno bolj uresničuje klic: „Slovenski kmetje, proč od Graclea!“ — A. F., slovenski kmet.

O rekviziciji krompirja. Iz gornjeradganskega okraja se nam piše: Glasom dostavljenih pol glede oddaje krompirja so posestniki po obstoječih predpisih okrajnega žitnega nadzorništva v Ljutomeru neenakomerno, zares krivično prizadeti. Nek žetveni komisar je v njemu prideljeni občini opravil poskusno kopanje krompirja na 13 mestih. Tukaj je bil donesek od 55 do 130 kg po razredih na aru. Ker je običajna hribovita in ležijo njive ob robih gozdov, se je vzela večina parcel v slabše razrede. A zdaj je bilo povprečno preračunljeno arski donesek 80 kg. Ali je to pravica, da mora tisti, kateri je pridelal 55 kg na 1 ar dati toliko, kakor tisti, kateri je pridelal 130 kg in še več? Zakaj se je tedaj razredovalo? Dokazov je dovolj, da so gospice na glavarstvu vpisale toliko napak, da je sedaj preklinjevanje žetvenih komisarjev na dnevnem redu. Nekemu posestniku je n. pr. komisar zapisal 27 arov krompirja, a gospodične so mu zapisale kar 67 arov, seveda so mu sedaj ostro zapovedali oddati 2090 kg krompirja, a za gotovo mi je znano, da ga ni pridelal še niti 2000 kg sploh. V drugi občini je bila večina večjih posestnikov prosta oddaja. Nekemu kmetu, kateri je pridelal 40—50 meterskih stotov krompirja, niso vpisali niti enega ara nasajenega krompirja, temveč 41 arov zelja. Koliko so stale te gorostasne pomote denarja, je samoumevno. Kam pridemo s takim gospodarstvom? Kdo bo imel veselje do obdelovanja?

Cene za krompir ne bodo zvišane. Urad za ljudsko prehrano naznanja, da cene za krompir v pomladanskih mesecih ne bodo zvišane. Vse razširjene nasprotne vesti so torej neutemeljene.

Prevažanje sadjevca in jesiha po železnici. Gospodarski urad štajerskega cesarskega namestništva naznanja, da je potrebno posebno dovoljenje za prevažanje sadjevca in jesiha ali kisa iz sadja po železnici, in sicer dovoljenja deželnega urada za zelenjavo in sadje v Gradcu, Kaiserfeldgasse št. 29. Vsako drugo tozadevno izdano dovoljenje za prevažanje je neveljavno.

Umno ravnanje z gnojem in gnojnico. Pod tem naslovom je izdalo deželno kulturno nadzorstvo štajerskega cesarskega namestništva kratko dvojezično navodilo, kako je umno ravnati s plevskim gnojem in gnojnico, kar je za naše gospodarstvo zelo velikega pomena, kajti velike množice gnojnice se pri nas še vedno iztekajo namesto na travnike in polja v potoke ali ceste, kjer ne prinašajo nobenega haska. Tozadevno navodilo se dobi brezplačno pri imenovanem uradu, treba le, da se pismo zahteva.

Kako dela oblast z rekviriranim senom. „Miru“ se poroča: Ko sem hodil v celovski okolici, sem naletel v Svetni vasi na silno množico krme, nad 1000 vagonov, ki bo, kakor so se izražali najmerodajnejši v najbližji okolici, spomladi velikanski kup gnoja, menda zato, ker je v jeseni predolgo niso pokrili. — Kmetu se odvzame toliko sena, da ne bode mogel čez zimo prerediti svoje najpotrebnejše živine, rekvirirano seno pa pustijo nepokrito na kupu, da segnije!

Licitacije konj. V štabilni konjski bolnišnici v Mariboru se radi nastalih ovir do preklica ne bodo vršile licitacije konj.

30 gramov masti za osebo. Urad za ljudsko prehrano na Dunaju je odredil, da se sme za osebo in tečen porabiti samo 30 gramov masti. To bi bilo na leto samo 1½ kg na osebo. To določilo velja za vse avstrijske dežele.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatecu ni bilo v pretekli dobi nobenega popraševanja po tujem hmelju, vsled tega so bile tudi cene samo na papirju in so se gibale med 145 in 160 K za 50 kg. V hmeljskih skladiščih v Žatecu se sedaj nahaja 13.490 bal raznovrstnega hmelja.

Cene za les. Zveza avstrijskih lesnih trgovcev na Dunaju je dne 10. t. m. sklenila sledeče lesne cene, ki so veljavne do preklica: Hlodi mehki neotesani 50—65 K, trdi 60—120 K, oglati ali otesani mehki hlodi 90—125 K. Za ostale vrste lesa ni bilo določenih nobenih najvišjih cen, ker je bilo blaga veliko premalo, popraševanje po lesu pa živahno.

Dopisi

Maribor. Dne 25. januarja se bo v frančiškanski cerkvi kakor navadno slovesno obhajal praznik Matere Milosti. Vabimo hvaležne Marijine častilce, da se te svečanosti kolikor mogoče pridno udeležijo.

Maribor. Narodna zavest med mariborskimi

Slovenci raste dan za dnem. Kakor izvemo, je kljub grožnjam protestantovske „Marburgerce“ podpisalo dosedaj nad 1500 mariborskih Slovencev jugoslovansko deklaracijo. Podpisovanje se še nadaljuje. Če še katera Slovenka ni podpisala, se lahko oglasi v našem uredništvu, da ji preskrbimo podpisovalno polo.

St. Ilj v Slov. gor. „Slov. Gospodar“ in „Straža“ se sedaj dobivata tudi pri trgovcu g. Plevniku.

St. Jurij v Slov. gor. Kmetijska podružnica ima v nedeljo, dne 20. t. m., po rani službi božji, svoj letni občni zbor z navadnim spredom. Kdor hoče kakšno seme naročiti, deteljno, runino ali laneno itd. naj ta dan pride, ker se bodo takrat naročila zaključila. Naročevalo se bo samo za ude. Torej pridite!

Sv. Ana na Krembergu. Kaj pa naše Bralno društvo? Mnogi prijatelji našega društva, ki so primorani biti sedaj v daljni tujini, menda mislijo, da je društvo zaspalo. Toda ne! V dokaz naj navedem kratko poročilo: Knjig se je prebralo v preteklem letu nad 400. Tudi odsek Bralnega društva Dekliška Zveza, ki je sicer ob pričetku vojne nekaj časa počival, je v lanskem letu zopet oživel in deluje z veliko vnamo, hotoč nadomestiti to, kar je zamudil v teku odmora. Odbor zveze je tako-le sestavljen: Predsednica Poš Ljudmila, namestnica Dež Katarina, tajnica Dež Terezija, namesinica Poš Marija, blagajničarka Rokavec Marija. Letno poročilo tajnice dokazuje, da je zveza imela v lanskem letu 12 podučnih sestankov. V 18 govorih smo slišali marsikaj koristnega in vsodbudnega za naše življenje. Deklamacij je bilo 18 in en dvogovor „Najlepši kinč.“ Naštem naj še imena govornic: Zraven g. duhovnega voditelja in odbornice so še nastopile: Tirš Matilda, Ferik Cilika, Šipek Justa in Ivančič Julijana. Geslo Bralnega društva in Dekliške zveze pa je in ostane: „Bog in domovina!“

Sv. Andraž v Slov. gor. Pred božičnimi prazniki je postala Ilesičeva hiša v Vitomarcih hiša žalosti. Ni bilo kruti smrti dovolj, da je nenadoma stegnila svojo koščeno roko dne 17. dec. 1917 po vzorni Ilesičevi materi, je še pokosila čez 6 dni tudi dobrega hišnega očeta, katerega smo izročili materi zemlji ravno na božični praznik. Ko se drugi zbirajo okrog božičnih dreves, smo mi bili zbrani na pokopališču, da se poslovimo od Franca Ilesič. Nismo se pa poslovili za vselej, saj Kristus nas zagotavlja: „Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor veruje v me, živi, ako tudi umrje.“ To naj zlasti tolaži zapuščene hčere, sina in ostale sorodnike. Najbolj pomilovanja in sočutja vreden je sin Franc, ki je že od l. 1915 v ruskem vjetništvu ter gotovo ne sluti, da ob svoji vrnitvi ne bo našel več ne očeta in ne matere. Pokojna Franc in Marija Ilesič sta živela vedno v najlepšem zakonskem zastopstvu in v njuno hišo so našli pot le dobri katoliški listi, kakor „Slov. Gospodar“ in „Straža.“ Franc Ilesič je bil poprej mnoga leta občinski predstojnik in do svoje smrti ud krajnega šolskega sveta. Francu in Mariji Ilesič povrni Bog, v večnosti, kar sta dobrega storila in jima daj večni mir in pokoj! Zapuščenim sorodnikom boji izrečeno na tem mestu najglobokeje sožalje! Vsemogočni vas tolaži ter vam pomagaj nositi bridko usodo! — Popoldne na praznik Razglašanja Gospodovega pa smo pokopali begunca Andreja Pohor. Komaj se je Pohorjeva družina preselila k nam, da bi si zboljšala svojo begunsko usodo, že jim smrt ugrabi hišnega gospodarja. To je hud udarec za begunsko obitelj! Zapustiti so morali svoj rojstni kraj in sedaj se še tudi ločiti od svojega dragega očeta. Zapuščene sirote tolaži zavest, da mi sočutimo z Vami in da smo položili telesne ostanke Vašega ljubega očeta sicer ne v Vaš rojstni kraj, vendar pa v domačo slovensko zemljo!

Ljutomer. Katol. bralno društvo za ljutomersko okolico ima v nedeljo 20. t. m. po večernicah svoj občni zbor. K najobilnejši udeležbi starih in novih članov vabi odbor.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Na sedmini Jak. Bračič se je nabralo 12 K za avstrijski Rdeči križ. Bog plati!

St. Lovrenc ob koroški železnici. Pri nas bodo v letu 1918 sledeči uradni dnevi mariborskega okrajnega sodišča: Dne 28. januarja, 25. februarja, 28. marca, 29. aprila, 27. maja, 24. junija, 29. julija, 26. avgusta, 30. septembra, 28. oktobra, 25. novembra in 30. decembra, vsakokrat v občinski pisarni od 12. ure popoldne do 4. ure popoldne. — Napovedanega shoda prihodnje nedelje, dne 20. t. m., pri g. Kodru ne bo, ker sta poslanca gg. Roškar in Šipek nujno zadržana. Prideta pa v najkrajšem času.

Zalec. Naša izobraževalna društva prirede v nedeljo, dne 27. t. m., ob 3. uri popoldne, v Hodnikovi dvorani v Zalcu slavnost v prid ubogim domačim in begunskim otrokom. Na bogatem sporedu je govor vrlega našega mladinskega organizatorja prof. dr. Hohnjeca in dve lepi predstavi. Slovenski domoljubi, posebno žalčani in Petrovčani, pridite v obilnem številu in pokažite za dejanjem, da ljubite svoj slovenski narod in posebno njegovo bodočnost — slovensko mladino!

Braslovče. Dne 5. t. m. je po dolgi in mučni boleznici v 66. letu svoje starosti umrl vrl mož Mihael Plaskan, posestnik in mlinar v Malih Braslovčah. Rajni se je nekaj bojeval pri zasedenju Bosne. Kako je bil spoštovan, je pokazal njegov pogreb, kojega se je udeležilo veliko število ljudstva. Bil je na-

ročnik „Slov. Gospodarja“ in „Slovenca.“ Svetila vrlému možu večna luč!

Solčava. Pred kratkim smo brali v časopisih, da se je na temelju veličastne izjave ljubljanskega narodnega ženstva za jugoslovansko deklaracijo izjavilo že nad 10.000 Slovencev. Tudi me Solčavanke zahtevamo svobodno domovino, svobodno Jugoslavijo! In v dokaz temu pa pošilja solčavska dekliška Marijina družba za Tiskovni dom v Mariboru 70 K.

Najnovejša poročila.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 16. januarja.

Italijansko bojišče.

Na visoki lanoti pri Asiagu je bil odbit sovražni sunek zahodno od Col del Rosso.

Vzhodno od Brente je nadaljeval Italijan svoje brezuspešne napade še v popoldanskih urah. Na vzhodnem pobočju gore Monte Pertika je sovražnik trikrat naskočil naše črte. Vsakokrat se je ponesrečil njegov naval že v našem artilerijskem in ognju strojnih pušk pod najtežjimi izgubami. Južno od gore Monte Fontana Secca so bili sovražni napadalni poskusi že v kali zadušeni. Ob spodnji Piavi živahni artilerijski boji.

Rumunski poslanik v Petrogradu prijet.

Iz Petrograda poročajo, da je bil dne 12. januarja rumunski poslanik Diamandi z vsem poslaniškim osebjem vred prijet in zaprt v peterpavlovski trdnjavi. Vzroki so neznani. Trockij je nedavno grozil, da bo brezobzirno nastopil proti nastavljenemu rumunski vladi, če se bodo v Rumuniji zatirali njegovi pristaši. Aretacija je vzbudila med diplomatičnim zastopstvom v Petrogradu nemalo razburjenje. Zastopniki Amerike, Anglije, Francije in drugih četverosporazumovih držav nameravajo vložiti pri ruski vladi proti aretaciji odločen protest.

Poljaki zahtevajo ujedinjenje Galicije s Poljsko.

V Krakovu in drugih galiških mestih so se vršila zadnje dni dobroobiskana zborovanja, na katerih se je zahtevalo, da se naj združi Galicija z novoustanovljeno Poljsko pod žezlom cesarja Karla in nasledniki iz habsburške vladarske hiše.

Listnica uredništva.

Kmet iz ljutomerskega okraja: Prosite Vašega poslanca Roškarja za posredovanje. Njegov naslov je: I. R., Dunaj, Parlament. — Buce: Tožljivo, ker ni dokazov. — A. R., Cven: Otegnili se sme samo 5% od skupne žive teže. Tehniti se sme na najbližji tehtnici. — Selnica ob Dravi: Pošljite na naslov: Sestra Klara, Gradec, Odilien-Blindenanstalt. — Moravci: Brejih telic ne smejo jemati. Vojaški kupci pa sploh nimajo pravice jemati živino, ampak samo nakupovalci živinoprometnega zavoda. — Žena iz kozjanskega okraja: Brez podpisa. Ne moremo objaviti. — Fehnsdorf: Naslov je: Jugoslovanski klub, Dunaj, Parlament. Vojno zavarovanje je prosto in se ne more nikogar v to siliti. Če agent rabi silo, ga zavrnite. — J. S., Stras: Zagovornik naj sestavi prošnjo in jo podpiše. Pošljite jo po pošti. — F. D. Zagaj: Obrnite se na Vašega poslanca dr. Jankoviča v Kozjem. — Mala Nedelja: Pritožite se na pošti. Od tu se „Slov. Gospodar“ in „Straža“ pošiljata v tolikih izvodih, kakor sta naročena. — Dobrna: Pišite posl. dr. A. Korošcu, Dunaj, Parlament. — Črešnjevce pri Slov. Bistrici: Sladkorne karte dobite samo za člane Vaše družine, za dninarje ne. Glede ravnanja z vinom Vas opozarjamo na naš današnji članek „Pretakanje vina.“ — Sv. Marjeta ob Pesnici: Imenujte nam ime tistega človeka, ki hujska proti „Slov. Gospodarju“ in našim poslancem, da ga izročimo roki pravice. Takim ljudem je treba odločno stopiti na prste. Pozdrave! — Lancova vas pri Ptujju: Opišite celo zadevo in jo pošljite z dokazili vred poslancu M. Brenčiču. — Slovenka v Studencih pri Mariboru: Veseli nas, da hočete zbirati med tamšnjimi Slovenkami podpise za deklaracijo. Polo vam drage volje preskrbimo. Le oglasite se v našem uredništvu. Veseli smo Vaše krepke volje. Le pogumno na delo za našo svobodo! Pozdravljeni! — Dopisnikom: Več stvari smo tokrat morali zaradi pomanjkanja prostora odložiti za prihodnjo številko. Prosimo kratkih poročil!

Kako si je treba naročiti Slovenskega Gospodarja?
 List je treba plačati vedno naprej. Kdor si list naroči po dopisnici, dobi le eno številko s položnico na ogled. Še-le, ko pošlje denar, se mu začne list redno pošiljati. Svetujemo vsem, ki želijo postati novi naročniki našega lista, da ne pišejo prvokrat dopisnice in ne zahtevajo lista s položnico na ogled, ampak naj si kupijo na pošti poštno nakaznico ter nam takoj pošljejo po nakaznici denar, potem bodo list dobili v roke tekom enega tedna. Če pa najprej zahtevajo od nas položnico in potem po njej pošljejo denar, lista gotovo pred tremi tedni ne bodo redno dobivali, ker položnice mi preko Dunaja včasih še-le čez 10 dni dobimo. Na položnico ali nakaznico napiši razložno svoje ime ter kraj in pošto. Ako si list že dozdaj dobival, napiši na položnico ali nakaznico besedo: star naročnik in pristavi zraven tisto številko, ki jo najdeš na ovitku svojega lista. Če si pa list naročiš prvokrat, potem pa zapiši na položnico ali nakaznico: nov naročnik. »Slovenski Gospodar« stane za celo leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K; za vojake za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K.

Loterijske številke:

Trst, dne 9. januarja 1918. 29 33 71 88 49
 Dunaj, dne 12. januarja 1918. 88 40 29 25 28

Gospodje

ki se dobro upeljavajo v industrijskih krogih, pri špediterjih, lekarnarjih, drogerijah, rudnikih, poljedelskih zadrugah in veleposelnikih, dobe koristne zastopstvo v kemični tovarni Hugon Poljak, Kri. Vinograd, Jungmannova ulica št. 33. 746

Kupim večje posestvo

z dobrimi travniki in gozdovi na Južnemštaterskem (najraje v Sav. dolini) in prosim ponudbe s podrobnim opisom. Naslov pove upravištvu »Slov. Gospodarja.« 862

Vabilo.

Dne 27. januarja bode imelo Kmetijsko društvo v

:: Rečici ob Savinji ::

izvanredni

Občni zbor

popoldne ob 1/2 3 uri v lastnih društvenih prostorih.

Odbor.

KUPIM

za vojaštvo 30—40 vagonov bele repe, korenja, brme in pese po najboljših cenah.

Ponudbe z navedbo cene za vagon na naslov:

A. KREPEK,

MARIBOR, Bismarkova ul. 19. 68

Raztrgane nogavice

se z novim pletenjem (tudi za polčevlje) popolnoma dobro popravijo. Od para se plača samo 1 K 20 do 1 K 40 v. 3 moške in 4 ženske nogavice dajo 1 par lepih novih nogavic. Poštne pošiljate po povzetju. Svari se pred slabovrednim ponarejanjem. Oblasveno zavarovano. I. Mariborska mehanična delavnica za nogavice: Valburga Oman, Grajska ulica št. 15 Sprejemajo se mesta za prevzemanje takega blaga. 70

Hranilnica in posojilnica v Št. Ilju v Sl. goricah obrešuje od 1. januarja 1918 hranilne vloge 81

2 3 1/2 0

MALA NAZNANILA.

Ena beseda stane 5 vinarjev, petivrstna 18 vin. Mrtvaška oznanila in sskvale vsaka petivrstna 24 v. Isjave in Poslano 86 vinarjev. Za večkratno objavo znaten popust. Inserati se sprejemajo le proti predplačilu. Zadnji čas za sprejemanje inseratov torek opoldne.

Viso in sadni mošt, motno, po kvarjano, zavrelo kakor tudi dch po plesnobi se popravi. Prosi se vzorec poslati na naslov: Peter Škerbec pri deželnem odboru, Gorica, Primorsko. 59

Krojaški pomočnik želi stopiti v službo, več vsakega dela. Ponudbe se naj pošljejo na upravištvu Sl. Gosp. pod »Krojaški pomočnik št. 82.«

Hiša z vrtom blizu Jožefove cerkve in koroškega kolektorja pri okrajni cesti, zidane poslopje, vse v dobrem stanju, za vsako okrt, se proda za 30.000 K pod lahkim plačilnim pogoji. Seltschek, nadvojvode E. gena cesta št. 6. 80

Kuharico
 išče velika trgovska hiša v slovenskem trgu na Spodnjem Štajerskem. Razumeti mora tudi delo na vrtu. Naslov v upravištvu pod »Kuharica št. 88.

Izgubila se je v Narodnem Domu v nedeljo ob 10 uri zreder listaica pod imenom Ed. Senica z vojaškimi dokumenti in 130 K. Pošten najditelj se prosi, da jo odda proti nagradi v Narodnem domu. (gostilna). 74

„Helios“
 perilna modra barva 1 zavoj 140 kosov 25 K proti povzetju pošilja Oton Zaitzschek, Brno, Moravsko, Jakobspl. št. 3. Sprejmejo se spretni zastopniki. 64

Kmet v mariborski okolici si želi pridno pešeno dekle, ki je vajena vsakega dela. Naslov pove uprava Slov. Gosp. pod »Dekla št. 73.«

Gostilna se proda, dobro idoča, ob okrajni cesti Poljčane — Makole ležeča, krasna lega, na ravnini, z lepo hišo, gosp. poslopjem, pri hiši ležeče okoli 4 rodovitne zemlje, vrta, njiv in travnika. Cena in inventarjem vred 28.000.— K. Več pove lastnica gospa Woschitschko v Mariboru, Parkstrasse 18. ali pa pekarna Geuer v Poljčanah. 85

2 postelji iz trdega lesa s šestimi vzglavniki, dobro ohranjene se zamenjajo za razee kmetijske pridlike. Vpraša se pri: Rosner Maribor, Nagystrasse 10, I. nadst. 66

Vinčarska družina se sprejme za Št. Peter in Gornjo Polskavo. Vpraša se Bismarkova cesta 1. pri gospej Koprivšek, Maribor. 86

Slovensko kršćanstvo in pošteno dekle se spre me v vinarju v Gradcu. Imeti mora večje do vinarstva dela. Pisan se pošilja na naslov: Oroslav Knafele, Kalmarienbergrasse št. 43, Gradec. 6

Vozovi na pr. daj Kočija lahka za dva, ena mala za enega konja. Prav dober močni in še bolj nov voz za vole ali konje in še različni drugi vozovi. Kakor tudi več sani. Vpraša se pri g. Šrumpf, Burggasse 20, Maribor. 87

Šafar! v vinoreji posebno izvržen priden in energičen, s takoj sprejme. Oglas se naj samo za nesljivo d bre moči. Priložje naj se oznanila in stavijo pogoji, pod katerimi bi vstopil pri prostem stanovanju in hrani sli pa tudi brez vsega. Ponudbe naj se pošljejo na Uredništvo tega lista pod »Šafar št. 72.« (Znamka za odgovor).

Podpisana sem razširila P. Breitenberja pri rekviziranju živine in ga prosim odgovoriti.

Fant iz poštne kmetijske hiše, star 14 let, se t. k. j želi iti učiti za ključavnika. Otorepec Vinsenz, Sv. Peter na Med. selu, Hajn ko 24, p. Podplat. 61

Podpisana sem razširila P. Breitenberja pri rekviziranju živine in ga prosim odgovoriti.

Pogrešani vojaki. Janez Šfilič, harnin p. oobra a Vat. Barbana 14, Primorsko, Gradiška, teče s oja dva vna Jaasa in B. zisa Šfilič. Če bi kdo od njih kaj vedel, za blago oli sporoditi na gornji naslov. 83

Harmonij na dva manuala, jako pripa en za org. učna, preda organiat pri Sv. Jakobu v Slov. gor. 86

Hiša z vrtom in njivo v ptujski okolici si želi kupiti. Cena 6000 K. Naslov v upravištvu pod »št. 2.« (Znamka)

Učenec, krepak in zdrav s primerno šolsko izobrazbo se sprejme takoj v trgovini s mešanim blagom L. Schwentzer na Vranjskem 39

Ugodna prijava Mesarija na dotrma prostora se da v njem. Dopsi pod »0 na upravištvu Slov. Go p

Dve pridni osebi, ki bi pomagale v gospodarstvu, se sprejmete v lepo stanovanju pol ure od mesta Vpraša se pri g. Koprivšek v Mariboru, Bismarkova ulica 1.

Večja množina jabolk se kupi v Mariboru v prodajni Gaswerkstrasse 3. 69

Učenec, krepak in zdrav s primerno šolsko izobrazbo se sprejme takoj v trgovini s mešanim blagom L. Schwentzer na Vranjskem 39

Kupim večje množine jabolk. Ponudbe na naslov: Gregor iz Andrej p. Šmarc št. 78., via Št. Bazilij, Primorsko 71

Dve pridni osebi, ki bi pomagale v gospodarstvu, se sprejmete v lepo stanovanju pol ure od mesta Vpraša se pri g. Koprivšek v Mariboru, Bismarkova ulica 1.

Išče se priden vinar s do 6 delavskimi močmi pod ugodnimi pogoji G. dr. Karel Ipavio, Maribor, Koroška r. l. 74

Učenec, krepak in zdrav s primerno šolsko izobrazbo se sprejme takoj v trgovini s mešanim blagom L. Schwentzer na Vranjskem 39

Išče se priden vinar s do 6 delavskimi močmi pod ugodnimi pogoji G. dr. Karel Ipavio, Maribor, Koroška r. l. 74

Učenec, krepak in zdrav s primerno šolsko izobrazbo se sprejme takoj v trgovini s mešanim blagom L. Schwentzer na Vranjskem 39

Išče se priden vinar s do 6 delavskimi močmi pod ugodnimi pogoji G. dr. Karel Ipavio, Maribor, Koroška r. l. 74

Učenec, krepak in zdrav s primerno šolsko izobrazbo se sprejme takoj v trgovini s mešanim blagom L. Schwentzer na Vranjskem 39

Išče se priden vinar s do 6 delavskimi močmi pod ugodnimi pogoji G. dr. Karel Ipavio, Maribor, Koroška r. l. 74

Učenec, krepak in zdrav s primerno šolsko izobrazbo se sprejme takoj v trgovini s mešanim blagom L. Schwentzer na Vranjskem 39

Išče se priden vinar s do 6 delavskimi močmi pod ugodnimi pogoji G. dr. Karel Ipavio, Maribor, Koroška r. l. 74

Učenec, krepak in zdrav s primerno šolsko izobrazbo se sprejme takoj v trgovini s mešanim blagom L. Schwentzer na Vranjskem 39

Išče se priden vinar s do 6 delavskimi močmi pod ugodnimi pogoji G. dr. Karel Ipavio, Maribor, Koroška r. l. 74

Učenec, krepak in zdrav s primerno šolsko izobrazbo se sprejme takoj v trgovini s mešanim blagom L. Schwentzer na Vranjskem 39

Išče se priden vinar s do 6 delavskimi močmi pod ugodnimi pogoji G. dr. Karel Ipavio, Maribor, Koroška r. l. 74

Učenec, krepak in zdrav s primerno šolsko izobrazbo se sprejme takoj v trgovini s mešanim blagom L. Schwentzer na Vranjskem 39

Išče se priden vinar s do 6 delavskimi močmi pod ugodnimi pogoji G. dr. Karel Ipavio, Maribor, Koroška r. l. 74

Učenec, krepak in zdrav s primerno šolsko izobrazbo se sprejme takoj v trgovini s mešanim blagom L. Schwentzer na Vranjskem 39

Išče se priden vinar s do 6 delavskimi močmi pod ugodnimi pogoji G. dr. Karel Ipavio, Maribor, Koroška r. l. 74

Učenec, krepak in zdrav s primerno šolsko izobrazbo se sprejme takoj v trgovini s mešanim blagom L. Schwentzer na Vranjskem 39

Več mizarskih pomočnikov sprejme mizarska delavnica s strojuim obratom I. G. Repič, Polzela pri Celju. Stanovanje in hrana v hiši. 45

Du ovnik v pekoju kupi hišo, pripresto bolj na smoti, s posestvom sa eno kravo. Ponudbe s ceno na upravištvu lista pod »Onhovnih št. 47«

Poštena kuharica, ki zna sama dobre kuhati, srednjih let, se proti dobrem plačilu takoj sprejme. Oglasi se naj v trgovini gosp. Vrščič v Ljutomeru. Sprejme se ob enem tudi pridez hišes mlajših let, h konju. 42

Išče se pridna složenija k učiteljskemu paru, katara zna kuhati. Mala družina, malo posestvo v bližini mesta. Samo take, ki služijo po več let, se naj oglasé pod »M. G. 52 na uredništvo Sl. Gosp.«

Proda se ženska suknja za gospode celo prevlečena s kožuovino. Naglitr. III, vrata 15, Maribor. 53

Stare, veodar za napolnitev popolnoma sposobne

SODE
 iz trdega lesa, ojuate ali firneževe, kupi vsako množino. Ponudbe z navedbo vsebine, štivila in kakovosti sodov se pošljejo na naslov: Industrie- u. Versandwerk »URAX“, Gradec, Strauchergasse št. 15. Telefon 231. (Kienr. 5)

Leplilo različni lim „SILESIA“ tekoč, za takejšno rabo za pošte, železniške urade, oblasti in industrije K 150.— 100 kg, v sodih po 200 do 300 kg brutto za neto od Gradca. V napoljenih sodih po 140 kg 1 kg po 180 K. Enbalaža in dovez se posebej zaračunaj. Pošta pošiljatev: fanko enbalaža in p. ština v pločevinasti posodi 4 K 50 vin do 5 kg brez jamstva za manko K 1.80 Za naročila v vsenih specialne cene. Vsi oferti neobvezni. Velika razpošiljalnica: Industrie- u. Versandwerk »URAX“, Gradec, Straucherg. 15. Telefon 0231. (Kienr. 4)

Kdo kaj ve kje je begunec Jožef Fornecar, (tovaš) iz St. Lorenca pri Moči, ki se nahaja baje v ptujskem kraju. Naslov se naj sporoči na naslov: Markvečič Ivan, k. u. k. Sub. Abt., III. Zug, Gornja Radgona Štaj. 49

Podpisana sem razširila P. Breitenberja pri rekviziranju živine in ga prosim odgovoriti.

Učenec, krepak in zdrav s primerno šolsko izobrazbo se sprejme takoj v trgovini s mešanim blagom L. Schwentzer na Vranjskem 39

Dve pridni osebi, ki bi pomagale v gospodarstvu, se sprejmete v lepo stanovanju pol ure od mesta Vpraša se pri g. Koprivšek v Mariboru, Bismarkova ulica 1.

Učenec, krepak in zdrav s primerno šolsko izobrazbo se sprejme takoj v trgovini s mešanim blagom L. Schwentzer na Vranjskem 39

Dve pridni osebi, ki bi pomagale v gospodarstvu, se sprejmete v lepo stanovanju pol ure od mesta Vpraša se pri g. Koprivšek v Mariboru, Bismarkova ulica 1.

Učenec, krepak in zdrav s primerno šolsko izobrazbo se sprejme takoj v trgovini s mešanim blagom L. Schwentzer na Vranjskem 39

Dve pridni osebi, ki bi pomagale v gospodarstvu, se sprejmete v lepo stanovanju pol ure od mesta Vpraša se pri g. Koprivšek v Mariboru, Bismarkova ulica 1.

Učenec, krepak in zdrav s primerno šolsko izobrazbo se sprejme takoj v trgovini s mešanim blagom L. Schwentzer na Vranjskem 39

Dve pridni osebi, ki bi pomagale v gospodarstvu, se sprejmete v lepo stanovanju pol ure od mesta Vpraša se pri g. Koprivšek v Mariboru, Bismarkova ulica 1.

Učenec, krepak in zdrav s primerno šolsko izobrazbo se sprejme takoj v trgovini s mešanim blagom L. Schwentzer na Vranjskem 39

Dve pridni osebi, ki bi pomagale v gospodarstvu, se sprejmete v lepo stanovanju pol ure od mesta Vpraša se pri g. Koprivšek v Mariboru, Bismarkova ulica 1.

Učenec, krepak in zdrav s primerno šolsko izobrazbo se sprejme takoj v trgovini s mešanim blagom L. Schwentzer na Vranjskem 39

Dve pridni osebi, ki bi pomagale v gospodarstvu, se sprejmete v lepo stanovanju pol ure od mesta Vpraša se pri g. Koprivšek v Mariboru, Bismarkova ulica 1.

KOŽE
 liste, zajcev, diburjev, kunic, srn. t. d. kupuje po najboljših cenah F. Braun, Maribor, Koroška ul. št. 18. 1038

Tropinovec, slivovko, vinsko žganje, vinski kamen, čebelni vosek, strd, jakolka
 plača najbolje Jos. Šerec, trgovec, Maribor Tegethoffova ulica 57. 1038

Želim in prosim
 gospode in dame, da mi naznanijo imena gospodov trgovcev, ki bi prodajali konzumno blago. Dopis na tovarno Hugo Poljak, Kralj Vinohrad Jungmannova ul. št. 33. Praga. Nove družbe sboči. 1037

Gospo
 ki so dobro upeljavane v industrijskih krogih, pri špediterjih, lekarnarjih, drogerijah, rudnikih, poljedelskih zadrugah in veleposelnikih, dobe koristno zastopstvo v kemični tovarni Hugon Poljak, Kri. Vinograd, Jungmannova ulica št. 33. 746

Stare ope in cunje kupuje vsako množino po najvišji cenah Janko Artman, Št. Jurij ob južni. fel. 1019

„Pevajoči slavec“.
 Knjiga pod naslovom „Pevajoči slavec“ s tridesetimi krasnimi novimi narodnimi pesmi. Počijem jo vsakemu, kdor mi pošlje za K 1.70 novih neobrabljenih poštinih znamk ali pa denar po poštini nakaznici. Na dopisnice in sploh na brezplačna naročila se pa ne morem ozirati! Naročite se pri MAT. BELEC pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah via Ptuj staj. 876

Vsak vnu
lesa za kurjavo
 tudi za štora takoj kupi K. Weziak, Maribor, Tegethoffova ulica št. 19 434

Franc Drobnič lesni trgovec v Laškem trgu kupi vsako množino bukavih drogov (švelarjev) ter plača iste po 7-80 komad. Kupim pa tudi okrogel bukov les. 754

Šuhe jedilne gobe, kumno, vinski kamen, melišno moko; sploh vse deželne pridele kupuj v vsaki množini po najvišjih cenah Janko Artman, Št. Jurij ob južni. fel. 1018

Na prodaj svoje zidane eno in dvo nadstropne hiše v mestu, davka in občinskih doklad proste, s velikimi in majhnimi stanovanji proti solcu obrnjene, se prodaje pod lahkim pogoji. Vpraša se pri Jožetu Nekrep v Mariboru Mesartstrasse št. 29. 484

„URAX-žebiji za čevlje“
 Patent glavnice „Maus“, s trikotno ostrino. Pošilja se vsako množino po pošti proti povzetju. Velikost št. 2, 1 zavoj po 1000 komadov K 5.85 Velikost št. 3, 1 zavoj po 1000 komadov K 7.85. Od 15. novembra naprej se gorjaje cene radi povzraja cen blage svitajo za 10%.

Industrie u. Versandwerk
 „URAX“ Gradec, Strauchergasse št. 15. (Kienr. 47.)

Konjak
 destiliran iz vina (istnega pridejka. Pri oslabetosti od starosti in žledolnih težkočah je iz vina destilirana star konjak že stoletja znano preizkušeno otkrepilo. 12 let starega v 4 polilitrskih steklenicah pošijem franko za 60 K, mlajše za 3 letnega, čudovito bolečine tolažeče vdravalno sredstvo soper trganje v udih, 4 polilitrsko steklenice 48 K. Vino od 56 litrov naprej. Beli rizižing in rdeči burgunec per liter K 4.60.

Benedit Hertl
 veleposelnik, grad Golč pri Kozjicah, stajarske.

Automatična mišnica
 za pedago K 6.20 za mlči 4 K 30 v sal učni se močveti po 49 mlči

Notorno vreme ne vpliva na se same uređije. Lovilnica za kuhinjske žuželke „Rapid“ polovi za tisočkratniš v eni noči, K 5.70. Lovilica za muh „Nova“ K 2.80 kom. Povsod najboljši aspehi. Mnogo pobvalnih pisem. Se pošilja proti povzetju. Poština 90 vin. Raspošiljalnica: Tietner, Dunaj III. 72. Neallig. 34. 24.

Posestvo ce mogoče s tepim godom kupi Matija Obrar, Maribor, Fischergrasse 9. 858

Ivan Hajny

zaloga in zastopstvo poljedelskih strojev

Maribor ob Dr. Kokošinekova ul. 32.

priporoča cenjenim posestnikom raznovrstne stroje posebno vitelne, mlatilnice slamoreznice, reporeznice, sadne mline, stiskalnice, sezalke, sejalne in kosilne stroje, močno pocinjene brzoparilnike, kotle za žganje žgati in zboljšane drobilne mline s katerimi se lahko doseže vsakovrstna moka.

K takojšnjemu nakupu se toplo priporoča, ker se bodo stroji radi pomanjkanja surovin vedno težje dobili in bodo cene vedno višje. Solidna postrežba. Na dopise se točno odgovarja.

Kotle za žganje in za kuhanje ter parjenje svinjske krme, slamoreznice, mline i. t. d.

vse prvovrstno ima naprodaj

V. Kvartič, 847

Šoštanj štev. 130.

Naznanila

za zavarovanje VII. vojnega posojila c. kr. avstr. voj.-vdovskega in sirotinskega sklada se sprejemajo v uradnem posloju okrajnega glavarstva v Mariboru, 2. nadstropje, vrata št. 26. — Vodja pisarne: Janez Ev. Wesenjak.

1021

Prošnja Slovencev v Nemčiji.

Slovenci v Gladbecku v Nemčiji pristrčno prosijo veleč. duhovništvo in druge dobrosrčne rojake v domovini, ki imajo na razpolago kaj knjig, da nam blagovolijo za povečanje naše majhne slovenske knjižnice odstopiti slov. knjige. Tukajšnji Slovenci se vrlo zavedajo svoje narodnosti, a manjka jim slovenskega čtiva. Za vsak najmanjši književni dar izrekam že vnaprej v imenu gladbeških Slovencev svojo najpristrčnejšo zahvalo.

Za Slovence v Gladbecku:

Kaplan Tensundern,
Gladbeck, Westfalen, Nemčija.

Kalijevo sol

kemično preiskano 43.20% no ima še v zalogi Zadruga v Račah. Vreče mora kupec sam poslati.

Od c. kr. urada za ljudsko prehrano legitimiran nakupovalec KAREL ROBAUS, Maribor, Koroška cesta št. 24. kupuje vsako množino zelja in repe. P. n. producenti se pozivajo, naj mu pošljejo svoje ponudbe pismeno ali ustmeno

Dovoljenja za pošiljanje, z katerimi je prevoz dovoljen, se preskrbijo. 846

Konjska oprava ukradena.

Ponoči na 12. t. m. je bilo posestniku in gostilničarju Aleks. Hojniku na Ranci pri Pesnici ukradenih: 4 kompletne vprežne oprave za konje, 2 naglavni opravi, 2 konjski koci iz zaklenjene kamre. Škoda 2000 K. Od ukradenega blaga sta bili dve novi naprsni opravi iz črnega usnja, 1 že rabljena naprsna oprava iz črnega stisnjene usnja in 1 angleška oprava s ploščami. Odeje so bile olivne barve in novopovlečene. Tatje popolnoma neznani. Kdor izsledi tatu dobi od g. Hojnika 200 K nagrade.

C. kr. žandarmerijsko poveljstvo v Leitersbergu, dne 14. januarja 1918. 77

Specerijska in kolonijalna trgovina

Na **Ivan Ravnikar,** Na **Celje** **debelo!** **drobno!**

kupuje po najvišji dnevni ceni

SUHO SADJE ter je za to edini nakupovalec za okraj Celje.

Smrekovo skorjo,

čreslo in kostanjev les kupi vsako množino

Jakob Vrečko,

Maribor, Cvetlična ulica št. 8. 1092

Nakup lesa!

Navedite skrajno ceno, naloženo na žel. postaji in rok oddaje! Takojšnje plačilo proti duplikatom tovornih listov! 961

Ponudite na metercent: Kostanjev les, hmeljske droge (stare) hrastov les, smrekovo skorjo. Na kubični meter: Okrogel les (smrekov, borov, hojov) — les za jame (Grubenzholz).

Vinko Vabič, veletržec,

Žalec, Južnoštajersko.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

reg. zad. z neom. zav.

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 2 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 2 1/2%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti se pošta hranilne položnice (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo

le članem in sicer: na vknjižbo proti papirni varnosti po 5 1/4%, na vknjižbo sploh po 5 1/2%, na vknjižbo in poročstvo po 5 1/2% in na osebni kredit po 6%. Nadšje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzema posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le kolke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izven praznikov. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo

in prošnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo.)

POSOJILNICA V GORNJI RADGONI

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo po najvišji obrestni meri. Obresti se pripisujejo brez posebnega naročila koncem vsakega leta h kapitalu. Hranilne knjižnice drugih zavodov se sprejemajo brez vseh stroškov kot hranilne vloge, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so strankam na razpolago položnice c. kr. pošne hranilnice št. 93.871. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila

se dajajo pod najugodnejšimi pogoji in sicer na vknjižbo po 5%, na poročstvo po 5 1/2%. Izposojuje se tudi na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzema posojilnica v svojo last. Tozadevni stroški ne presegajo nikdar 7 K. Prošnje za vknjižbo novih kakor tudi za izbris starih posojil dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsak torek in petek od 9. do 12. ure dopoldne. Ako pa pride na ta dan praznik, se uraduje naslednji dan. Ob uradnih urah se sprejema in izplačuje denar. Posojilnica izplačuje tudi obresti vojnih posojil brez vsakega odbitka.

Pojasnila

se dajejo, prošnje sprejemajo in vsi drugi uradni posli izvršujejo vsak delavnik od 8. do 12. ure dop. in od 2. do 5. ure pop.

Uradni prostori

so v lastni hiši, Gornji gris štev. 8. 2

Prava dobrota za človeštvo je

Weberjev patent-podplat 'Ideal'.

Se vpgne kot usnje,
Brez šuma kot usnje,
Nepremočljiv kot usnje,
Trpežen kot usnje.

Pri številnih vojaških poveljstvih, obrtih, konzumnih društvih i. t. d. v Avstro-Ogrski v rabi.

Cena za nabijanje podplatov:

Moški in ženski čevlji	1 par	K 7.—
čevlji za dekleta in fante	" "	" 6 50,
otročji čevlji	" "	" 5 50.

Obnovljenje pete:

iz trdega usnja za ženske in moške čevlje	K 4.—
" " " " fante in dekleta	K 3.—
" " " " otročje čevlje	K 2.—

Druga popravila

po kakovosti čevljev 1, 2 in 3 K od para.

Edina delavnica: GRADEC, Sackstr. 3.
Prevzemno mesto v Gradcu, Sackstr. 3.
Prevzemno mesto na deželi: Ernest Sark, Ljubljana; E. Hauck, Opatija 166. Ustanovila se še bodo druga prevzemna mesta v Gradcu, kakor tudi v provinci na Štajerskem. Občinstvo se vabi, da si ogleda našo obrt, Gradec, Sackstr. 3. Tam se dobijo tudi še drugi pogoji. (48 Klenr.)

Vinogradniki, dozor!

Na suhocepljene trte so na prodaj za leto 1918. Cepljenih trt še je v zalogi 30.000 komadov in sicer najbolj rodovitnejše sorte. Trte so cepljene na podlagi Rip. Portalis in na Göthe št. 9. Cepljene trte se dobijo enoletne in dvoletne posebno močne. Cena trtam je po dogovoru.

Cepljene trte prodaja:

Franc Slodnjak

trtnar

pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., p.
Juršinci pri Ptuj, Štajersko.

Koledar za slovenske vojake za leto 1918.

Ta priljubljeni vojaški koledar je zopet izšel. Malo pač je vojakov, ki bi ne bili še imeli dozdej vojaškega koledarja in na tisoče si ga je naročilo že za leto 1918. Zdaj torej lahko imajo naši vrh vojniki zopet svojega zvestega spremljevalca. V koledarju najdejo naši vojaki mičen spis o cesarju Karolu I. in cesarici Ziti. Čisto nove določbe o državnih podporah za svoje vpoklicanih, razprave o pokojninah in vzgojninah vdov in sirot, o pokojninah invalidov itd. Poleg tega se v koledarju najdejo tudi natančni predpisi, kako je treba postopati beguncem, da dobijo begunsko podporo. Ob koncu ima koledar kratek verski poduk za vojake in pa molitvenik, obsegajoč najpotrebnejše molitve za krščanskega vojaka. Poleg tega ima koledar 80 strani praznega papirja za pisanje in svinčnik. Vojaki, sezite po novem koledarju in naročite si ga. Domači, kupite možem in sinovom ta potreben koledar in pošljite jim ga na bojišče! Vkljub temu, da se je v zadnjem letu skoraj vse podražilo za več kakor 100%, stane koledar za slovenske vojake s poštnino vred samo K 1-30. Naroča se samo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Posestniki prediva!

Tvrška R. Stermecki v Celju je pooblaščen za celi politični okraj Celje za nakupovanje prediva, katerega prevzema v svoji trgovini v Celju po najvišjih uradno določenih cenah. 57

Lepa hiša

s trgovino, pripravna tudi za gostilno, z majhnim posestvom v lepem kraju, blizu železnice, se zaradi odhoda k vojakom po ugodni ceni prodaja. Natančnejša pojasnila pri g. Loršku, restavracija, Slovenska Bistrica. 59

Vabilo

občnemu zboru

strojne zadruge v Dragonjivi i —
Mihovcah,

kateri se vrši v četrtek dne 24. januarja 1918 v gostilni Franca Fras v Mihovcah. Začetek ob 10. uri predpoldne.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje rač. zaključka za l. 1917.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

K polnoštevilni udeležbi vabi

načelstvo.

„Panorama-International“

Maribor, Grajski trg št. 2, sraven gostilno „k črnemu orlu“ se pripravlja za ožljeb obisk. Odprta cel dan. Vstopnina 20 v, avstrel 20 v. Predstava traja 25 minut. Vojski čedeži iz vseh bojšč, pokrajine vseh dežel celega sveta v naravnih velikosti, slikovite in razne. Za male čedeže tu malo lagubo časa se vidi naš gozdnarstvo celega sveta. Kdor si želi ogleda „Panorama“ prito, zopet, če so vadi seve predstava.

MUZEJ

Slov. zgodovinskega društva,
Maribor, Koroska cesta 10.
Darujte nanj vse zgodovinske važne predmete oziroma valne spominke

+

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskreno ljubijeni sin, oziroma brat, gospod

Leopold Vasle,

praporščak pri pešpolku št. 87

padel na italijanskem bojišču dne 22. novembra 1917, zadet od sovražne krogle v cvetu svoje mladosti v 23. letu.

Blagega pokojnika priporočamo v molitev in trajen spomin.

V Z klu, dne 30. decembra 1917.

Franc in Marija Vasle, stariši.

Mici, Franciska, Leopoldina Vasle, sestra
Franc in Jožef Vasle, brata. 63

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj, minoritski samostan,

naznanja, da se vrši, dokler se ne rešijo vojaška zadeva tajnika, uradni dnevi samo

ob nedeljah od 9. do 12. ure predpoldan in od 1. do 4. popoldan.

Prosimo, da stranke to uvažujejo. Ko bo mogoče poslovanje v prejšnjem obsegu vršiti, se bo javilo. 5

Cvetje

iz vrtov sv. Franciška

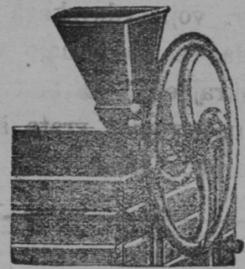
(glasilo III. reda) izhaja v Kamniku na Kranjskem in stane za celo leto 3 K.

Ročni mlin za zдроб in moko!

Cena
155.— kron.

Teža približno
15 — kg.

Poljedeljski
stroji in
orodje!

Poljedeljski
stroji in
orodje!

Mlin se razpošilja opremljen z zamahnim kolesom in sakiranim vsipalnikom. Cena mlinu je v tovarni 155.— kron, plačljivo v naprej brez odbitka; zavijanje in poštnina se računata za lastno ceno, sepa ratno. Mlin melje troje vrst izdelka in sicer: debeli zдроб, fini zдроб in fino moko. Za kvaliteto, da naročnik prejme dober in nepokvarjen mlin se jamči! Mlin se naroča pri tvrdki: „D. STUCIN, Dunaj XVIII. okraj, Hühnergasse št. 4.“ (Dopisuje se slovensko). 63

ZAHVALA.

Ob bridki izgubi našega ljubljenege soproga, očeta, brata, strica, gospoda

MIHAELA PLASKAN,

posestnika in mlinarja v Malih Braslovcah,

izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo vsem, ki so blagoga pokojnika spremili k večnemu počitku, v prvi vrsti veleč. duhovščini, posebno preč. g. kanoniku Jak. Hiberniku za tolažbo v bolezni in za tolažilne besede ob odprtem grobu, cerkvenim pevcem, slavni požarni brambi, darovateljem vencev in sploh vsem, ki so nam izkazali sožalje.

Dragega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

Braslovce, dne 11. prosinca 1918.

Žalujoči ostali.